

Gimnazija in ekonomska srednja šola Trbovlje

Gimnazijska cesta 10,

1420 Trbovlje

MLADINSKE IZMENJAVE

Avtentična naloga pri interdisciplinarnem sklopu
sodobna družba

Manca Rebolj, Ana Paveljšek in David Babić, 2A

Mentorice:

Nasta Doberlet-Bučalič

Tina Pušnik

Marjetka Kafel

Kazalo:

1. Uvod	4
1.1 Cilji	4
1.2 Hipoteze	4
2. Teoretični uvod	5
2.1 Na splošno o mladinskih izmenjavah	5
2.2 Zgodovina mladinskih izmenjav	6
2.3 Komu so mladinske izmenjave namenjene?	7
2.4 Prednosti mladinskih izmenjav	7
2.5 Slabosti mladinskih izmenjav	8
2.6 Možnosti izmenjav v slovenskem prostoru	9
2.6.1 Mladinski centri	9
2.6.1.1 Večja mladinska centra v Sloveniji	9
2.6.1.2 Mladinski centri v Zasavju	10
2.6.2 Občine	12
2.6.2.1 Trbovlje in Sallaumines	12
2.6.2.2 Ljubljana in Wiesbaden	13
2.6.3 Erasmus+	13
2.6.3.1 O programu Erasmus+	13
2.6.3.2 Programi Erasmus+	13
2.6.3.3 Študij v tujini	14
2.6.4 Izmenjave, ki jih organizira naša šola	15
2.6.4.1. Izmenjava z gimnazijo Scheinfeld	15
2.6.4.2. Euroweek	16
3. Empirični del	16
3.1 Metodologija	16
3.1.1 Pogovor z dijaki ter profesorjem iz Scheinfelda	16
3.1.2 Anketa	16
3.1.3 Intervjuja	17
3.2 Rezultati in razprava	17
3.2.1 Anketa	17
3.2.2 Intervju s Katarino Nučič	27
3.2.3 Intervju z Jano Mlakar Adamič	32
4. Zaključek	36
5. Viri in literatura	37
5.1 Viri grafov	38
6. Priloge	38

6.1 Anketa.....	38
6.2 Intervju s Katarino Nučič.....	38
6.3 Intervju z Jano Mlakar Adamič.....	41

Kazalo slik:

Slika 1: mladinska izmenjava 1949.....	6
Slika 2: vpliv mednarodnih aktivnosti	7
Slika 3: prednosti izmenjav za študente.....	8
Slika 4: legenda (za sliko 3).....	8
Slika 5: slabosti izmenjav.....	9
Slika 6: logo Mladinski center Celje.....	9
Slika 7:logo Mladi zmaji.....	10
Slika 8:logo Mladinski center Trbovlje	10
Slika 9:logo Mladinski center Hrastnik	11
Slika 10:logo Mladinski center Zagorje	11
Slika 11:izmenjava Trbovelj s pobrateno občino Sallaumines, 2019	12
Slika 12:logo Erasmus+.....	13
Slika 13:izmenjava z Gimnazijo Scheinfeld, marec 2020.....	15

Kazalo grafov:

Graf 1:ali ste se že kdaj udeležili mladinske izmenjave?.....	17
Graf 2:kolikokrat ste se že udeležili mladinske izmenjave?	18
Graf 3:koliko ste bili stari, ko ste se prvič udeležili mladinske izmenjave?	18
Graf 4:ljudje, ki se udeležijo izmenjav, imajo pretežno pozitivne izkušnje.....	19
Graf 5:ocenite pomembnost prednosti izmenjave	20
Graf 6:ljudje, ki se udeležijo mladinskih izmenjav, imajo pretežno negativne izkušnje	21
Graf 7:primerjava grafov 4 in 6	21
Graf 8:ocenite pomembnost slabosti izmenjave	23
Graf 9:naše možnosti udeležitve na izmenjavi.....	25

Povzetek

Z našo avtentično nalogo smo želeli ugotoviti, kakšen odnos imajo ljudje do mladinskih izmenjav, ter kakšne so njihove izkušnje z njimi. Želeli smo tudi preveriti poznavanje možnosti udeležitve na njih, ter njihove prednosti in slabosti. V sklopu raziskave smo tudi izvedli anketo ter dva intervjuja. Z njihovo pomočjo smo prišli do nekaj ugotovitev, o katerih bomo pisali tudi v naši nalogi. Naša glavna ugotovitev avtentične naloge pa je bila, da so mladinske izmenjave (čeprav imajo seveda tudi svoje minuse) enkratna ter edinstvena izkušnja.

Abstract

With our research paper, we hoped to find out what people's stance on youth exchanges is, and what experiences they have with them. We wanted to see how well people are aware of their possibilities of participating in these, as well as find out exchanges' pros and cons. As a part of our research, we put together a survey and carried out two interviews. We ended up coming to a few conclusions, which we'll discuss in our paper. The main conclusion we'd like to point out is that exchanges (all-though they have some cons) are an amazing and unique experience.

Ključne besede:

- ❖ izmenjave,
- ❖ izkušnje,
- ❖ mladi,
- ❖ udeleženci,
- ❖ kompetence.

Zahvala

Med pisanjem svoje seminarske smo prejeli dosti pomoči ter nasvetov, ki so nam pomagali našo nalogo izboljšati.

Najprej bi se radi zahvalili našim mentoricam, prof. Nasti Doberlet-Bučalič, prof. Tini Pušnik ter prof. Marjetki Kafel, saj so nam pomagale razrešiti dileme, na katere smo naleteli med pisanjem naloge, nam pomagale z nasveti ter predlogi, odgovorile na naša vprašanja ter nas usmerjale pri pisanju naloge.

Zahvalili bi se radi tudi dijakom ter profesorju iz Scheinfelda, ki so se udeležili izmenjave z našo šolo, ter so odgovorili na naša vprašanja in se z nami pogovarjali o mladinskih izmenjavah. Njihovi odgovori so nam močno pomagali, ter so služili kot osnova naše naloge.

Posebna zahvala gre tudi Katarini Nučič ter Jani Mlakar Adamič, ki sta nam bili pripravljeni odgovoriti na vsa naša vprašanja in tudi pripravljeni sodelovati v našem intervjuju.

Za konec bi se radi zahvalili še vsem, ki so odgovorili na našo anketo ter z nami delili svoje mnenje.

Iskrena hvala!

1. Uvod

Pri interdisciplinarnem sklopu sodobna družba smo dobili zadolžitev napisati avtentično nalogo in sicer s poljubno družboslovno temo. S tem smo dobili tudi priložnost raziskati temo, ki nas je že prej zanimala. Izbrali smo si interdisciplinaren naslov; mladinske izmenjave s področij psihologije in sociologije s poudarkom na slednji. Namen naše avtentične naloge je bil raziskati izmenjave, ker se nam je tema zdela aktualna in pa tudi zanimiva, saj smo se kot najstniki začeli precej zanimati zanje. Izmenjave nas še posebej zanimajo, ker smo se nekateri izmed avtorjev avtentične naloge izmenjav že tudi udeležili.

Ko smo iskali podatke o podobnih raziskavah na spletu smo ugotovili, da so mladinske izmenjave z izjemo projekta Erasmus+ še dokaj neraziskano področje. Našli smo dve raziskavi - eno je izvedla MaMa Mladinska mreža mednarodnih aktivnosti, drugo pa CMEPIUS obe v sodelovanju s programom Erasmus+ - ki bosta natančneje opredeljeni pri teoretičnem uvodu v poglavjih prednosti in slabosti mladinskih izmenjav.

Naše delo bo potekalo tako, da bomo natančneje opredelili tematiko naloge, pozneje si bomo razdelili delo, ki ga mora posameznik opraviti, nato se bomo lotili pisanja naloge. Začeli bomo s teoretičnim uvodom, kjer se bomo poglobili v zgodovino, organizatorje, predvidene prednosti in slabosti ter nekaj splošnih podatkov o mladinskih izmenjavah. Znotraj teh poglavij bomo opredelili tudi nekaj osnovnih pojmov, ki jih bo potrebno poznati za voljo razumevanja naloge. Teoretičnemu delu sledi empirični del v katerega bomo vključili anketo in dva intervjuja z osebami, ki imajo izkušnje iz raziskovanega področja. Na podlagi danih rezultatov bomo oblikovali zaključke in si odgovorili na raziskovalno vprašanje.

Raziskovalno vprašanje ali bolj rdeča nit našega raziskovanja je:

»Ugotoviti odnos ljudi do mladinskih izmenjav ter izvesti o njihovih izkušnjah. Raziskati naše možnosti udeležitve (poznavanje le-teh) na izmenjavah in izvesti njihove prednosti in slabosti.«

1.1 Cilji

Po zastavljenem raziskovalnem vprašanju smo si zastavili cilje na podlagi naših zanimanj v povezavi z mladinskimi izmenjavami.

- Ugotoviti kdo vse organizira mladinske izmenjave in kakšne so naše možnosti udeležitve, saj se nam je zdelo, da z organizatorji nismo dovolj seznanjeni.
- Izvesti za nekaj prednosti in slabosti mladinskih izmenjav.
- Ugotoviti, na kakšen način bi lahko mladim izmenjave bolj približali.

1.2 Hipoteze

Iz ciljev smo si postavili štiri temeljne hipoteze, k katerim bomo stremeli skozi celoten proces raziskovanja.

- H_1 – Večini ljudi se zdijo mladinske izmenjave pretežno pozitivna izkušnja, s katero pridobimo veliko novih znanj ter izkušenj s področja tujega jezika.
 - Pri prvi hipotezi smo predvidevali, da bo večina ljudi ocenila mladinske izmenjave kot pozitivno izkušnjo, saj imamo mi in tudi vsi naši znanci ter prijatelji z izmenjavami le pozitivne izkušnje.
- H_2 – Večina ljudi bi za največjo prednost izmenjave izbrala možnost spoznavanja novih ljudi in sklepanja novih prijateljstev.

- Pri drugi hipotezi nas je najbolj zanimalo kaj bi ljudje izbrali kot največjo prednost mladinskih izmenjav, predvidevali pa smo, da bi to bili spoznavanje novih ljudi oz. sklepanje novih prijateljstev, saj se nam zdi, da je sklepanje prijateljstev ena pomembnejših prednosti izmenjave brez katere »prave« izmenjave ni.
- H_3 – Večina ljudi bi za največjo slabost izmenjave izbrala težave v komunikaciji (slabo razumevanje tujega jezika).
 - Pri tretji hipotezi smo želeli izvedeti kakšna se ljudem zdi največja slabost mladinskih izmenjav, sami pa smo domnevali in predvidevali, da bi to bile težave v komunikaciji (slabo razumevanje tujega jezika). Za takšno predvidevanje smo se odločili, ker lahko to marsikateremu predstavlja zelo veliko težavo oz. problem in se zaradi tega mogoče ne želi in tudi noče udeležiti izmenjave.
- H_4 – Večina udeležencev se bi strinjala, da niso precej seznanjeni z različnimi možnostmi udeležitve in z organizacijami, ki organizirajo mladinske izmenjave.
 - Pri zadnji hipotezi pa smo želeli pridobiti informacije o tem koliko ljudi se strinja, da niso precej seznanjeni z možnostmi udeležitve in z organizacijami, ki organizirajo mladinske izmenjave. Hipotezo smo torej zastavili tako, da se večina udeležencev s tem strinja. Tudi mi smo mnenja, da nismo dovolj seznanjeni z večino izmenjav, kar nas je tudi gnalo k izdelovanju te naloge.

2. Teoretični uvod

2.1 Na splošno o mladinskih izmenjavah

Mladinske izmenjave lahko predstavljajo učinkovito orodje neformalnega in priložnostnega učenja v mladinskem delu. So projekti, ki mladim omogočajo obisk tuje države. V njihovem okviru se lahko mladi iz večjih različnih držav med seboj srečamo, ter krajši čas skupaj tudi bivamo, s čimer pridobimo nove izkušnje in veliko novih znanj. Med našim bivanjem v tujini se lahko glede na vrsto izmenjave tudi udeležimo raznih projektov, pomagamo kot prostovoljci v šolah ali drugih institucijah, ali nadaljujemo s šolanjem.

Same mladinske izmenjave lahko razdelimo na več načinov. Lahko bi jih delili glede na to ali je organizator gostitelj oz. pošiljatelj, delimo pa jih lahko tudi glede na trajanje in vsebino. Trajanje izmenjav se lahko med seboj zelo razlikuje. Nasploh poznamo glede na trajanje dve vrsti izmenjav; krajše ter daljše. Kratke po navadi trajajo le nekaj dni, dolge pa lahko trajajo od nekaj tednov do nekaj mesecev, in so primarno namenjene študentom, ki se želijo šolati v drugi državi ali pa mladim, ki v tujih državah pomagajo kot prostovoljci. Vsaka mladinska izmenjava pa ima tudi svoj program in vsebino, ki sta si lahko zelo različna in tudi precej podobna hkrati. Programi sicer sledijo ciljem programa ERASMUS+ in so si zato v nekaterih temeljih enaki oziroma vsaj precej podobni (npr. sledenje učnim učinkom, aktivno sodelovanje mladih od načrtovanja do izvedbe ...). Kot pa je že omenjeno se lahko med seboj tudi razlikujejo, saj mladi pri izmenjavah z različnimi programi pridobivajo tudi različne kompetence.

Kar se tiče finančnega vidika izmenjav jih delno krije posameznik, delno pa program iz svojega proračuna.

Stroški ki jih (delno) pokriva EU so:

- potni stroški,
- izredni stroški, kot npr. vizumi, cepljenje proti lokalnim boleznim v kraju gostovanja,
- stroški povezani s nastanitvijo (hrana, prebivališče...),
- stroški za udeležence s posebnimi potrebami.

(Erasmus+, 2020)

2.2 Zgodovina mladinskih izmenjav

Zgodovina mladinskih izmenjav na mednarodni ravni naj bi segala približno 70 let v preteklost, s programi kot ICYE (International Cultural Youth Exchange), ki naj bi bil eden izmed prvih programov, namenjenih mladinskim izmenjavam.

Kot lahko vidimo na njihovi spletni strani se je program ICYE začel takoj po koncu druge svetovne vojne, leta 1949. Vodila ga je Church of the Brethren v sodelovanju z oddelkom za kulturne zadeve ameriškega državnega ministrstva. S pomočjo državnega ministrstva so uredili, da je lahko nemška mladina eno leto živela v Združenih državah Amerike, pri družini, ki se je javila kot gostiteljica. V tem času naj bi se udeleženci še naprej šolali ter spoznali ameriško kulturo. Hkrati naj bi se s to izmenjavo na mednarodni ravni povrnilo zaupanje med Nemčijo ter Združenimi državami Amerike. Celotna ideja za to izmenjavo je namreč izhajala iz prepričanja, da bi lahko izmenjave med mlajšo generacijo pomagale ponovno zgraditi, kar je v preteklih letih uničila vojna.

Slika 1: mladinska izmenjava 1949

Še istega leta so izpeljali prvo izmenjavo, katere se je udeležilo 50 mladostnikov iz Nemčije, ter hkrati 50 družin gostiteljic iz Združenih držav. Rezultat se je tako obema država članicama, kot tudi večini udeležencev, zdel zelo pozitiven; kot posledica tega se je izvajanje izmenjave nadaljevalo.

Kmalu so njeni izvajalci ugotovili, da je program presegel njihove zmožnosti, zaradi česar se je ustanovil samostojen program ICYE. Z njegovo ustanovitvijo se je močno povečalo število držav, ki so v njem sodelovale, hkrati pa se je povečalo tudi samo število izmenjav ter njihovih udeležencev. To število se je še bolj povečalo leta 1964, ko je bila na letnem posvetovanju ICYE sprejeta odločitev, da bodo odprli evropsko pisarno, kot posledica česar je leta 1969 program postal popolnoma mednaroden. S tem se je ideja o mladinskih izmenjavah močno razširila po svetu. Postalo je očitno, da je eno izmed prevladujočih vprašanj v družbi ali lahko revni ter zatirani postanejo polnopravni udeleženci v družbi. S tem se je poudarek programa preusmeril v sredstvo mednarodnega izobraževanja, s katerih naj bi zagotavljali pravičnost in mir, kar je še danes v veliki meri vloga mladinskih izmenjav. Na tej točki se je za udeležitev izmenjave tudi že odločilo kar nekaj mladih iz celega sveta, ki so bili s svojimi izkušnjami zelo zadovoljni, s čimer je povpraševanje za izmenjave začelo rasti. S tem so se tudi začeli ustanavljati novi mednarodni programi, ter se začele plesti mreže med državami, ki so v njih

sodelovale. Tako se je postopoma zgradila mreža članic, kakršne tudi pod mnogimi drugimi programi vidimo še danes.

V Sloveniji se prve izmenjave pojavijo dosti kasneje. Točno letnico je sicer težko določiti, a v večji meri naj bi se pojavile pred približno 50 leti. Velik napredek naj bi se pojavil leta 1999, ko se je Slovenija pridružila evropskem programu Erasmus+. Kljub temu naj bi mladinske izmenjave pri nas postale precej popularne ravno v zadnjem desetletju.

(ICYE, 2020)

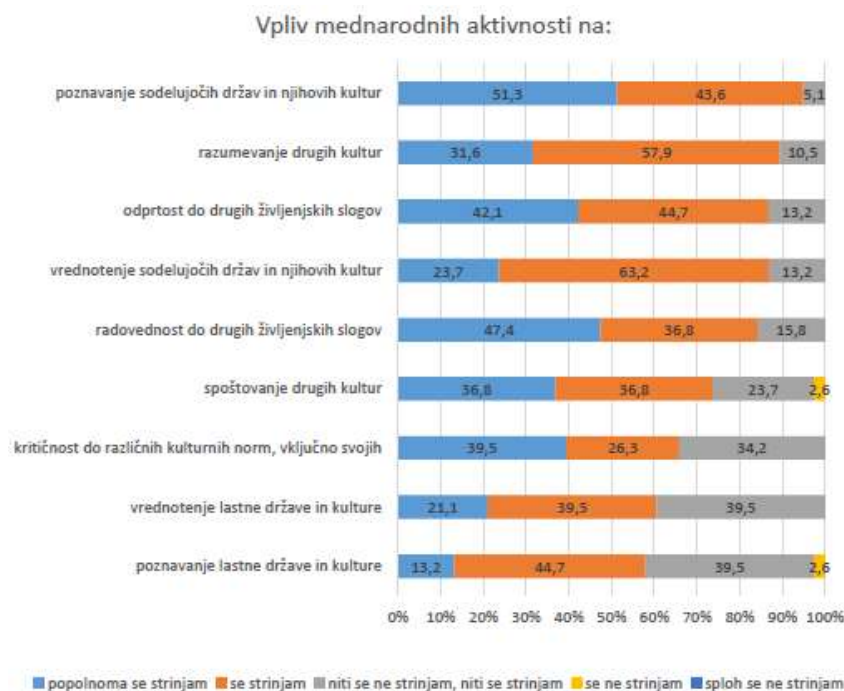
2.3 Komu so mladinske izmenjave namenjene?

Mladinske izmenjave so namenjene vsem mladostnikom. Koliko mora biti posameznik star, je odvisno od samega programa ter s katero državo izmenjava poteka. Starost se pogosto giblje od približno 14. do 25. ali 30. leta. Namenjene so vsem mladim, ki si želijo razvijati svoje kompetence, krepiti in sklepiti prijateljstva, raziskovati tujo kulturo ter teme, ki jih zanimajo in družijo.

Določeni programi se osredotočajo tudi na mlade z manjšimi možnostmi, npr. na mlade iz šibkejšega okolja ter mlade s posebnimi potrebami. Te osebe imajo pogosto manj priložnosti zaradi osebnih ovir ali težav, zaradi katerih se težje vključujejo v projekte. Programi kot Mladi v akciji, ki ga organizira Erasmus+, zato ponujajo določene ugodnosti (npr. možnost kritja vseh stroškov), da bi jim udeležbo omogočili. V zadnjih nekaj letih so tudi organizirali nekaj dogodkov, ki potekajo pod sloganom »Ključ do vključenosti«, namen teh dogodkov pa je vključevanje mladih z manj možnostmi. Na njihovi spletni strani, pod razdelkom »Socialno vključevanje« poudarjajo, da je program za mlade z manj priložnostmi namenjen za invalide, mlade s težavami pri učenju, mlade z ekonomskimi ali kulturnimi ovirami in druge.

2.4 Prednosti mladinskih izmenjav

Mladinske izmenjave ponujajo enkratno izkušnjo. Kot lahko vidimo v rezultatih raziskave učinkov mednarodnega mladinskega dela, ki sta jo izvedla Erasmus+ in MaMa Mladinska Mreža mednarodne aktivnosti lahko pomagajo pri razvijanju naših osebnih, socialnih ter medkulturnih kompetenc.

Slika 2: vpliv mednarodnih aktivnosti

Med drugim se kot velika prednost šteje spoznavanje nove kulture. S tem udeleženci pridobijo več širine, odkrijejo razlike in podobnosti v naših vsakodnevnih okoljih, hkrati pa si ogledajo več sveta. Z udeležbo na njih lahko tudi navežejo nova poznanstva ter pridobijo nekaj novih prijateljev, s katerimi se lahko povezujejo preko različnih tem, ki jih veselijo. Predvsem pri daljših izmenjavah imajo tudi možnost pridobiti več samostojnosti, saj preživijo dalj časa stran od družine, postanejo tudi bolj pozorni na družbeno relevantne teme, ter se v kratkem času spoprimejo z veliko novimi izzivi. Pri študentih, ki med izmenjavo opravljajo prakso, lahko pride tudi do možnosti stalne zaposlitve, hkrati pa imajo na izmenjavah priložnost, da vadijo ter izboljšajo svoje znanje tujih jezikov, razvijajo svoje vrednote ter sposobnosti demokratičnega sodelovanja v družbi.

Izmenjave pa imajo lahko pozitivne posledice tudi za dijake, ki obiskujejo institucije, na katerih se izmenjave izvajajo.

»Kot posledica pristopa k Erasmus programu se je nedvomno povečalo število predmetov, ki jih imamo v angleškem jeziku.«
(EK-19, 21. 6. 2013)
»Omogočili smo tudi slovenskim študentom, da so pristopili k predmetom v angleškem jeziku. Kar se je zgodilo v zadnjih dveh letih, je, da so ti predmeti v angleškem jeziku polni, povečalo se je povpraševanje in obstajajo celo čakalne liste, ki favorizirajo študente z boljšim povprečjem. [...] Imamo dva dodiplomska programa v angleškem jeziku, ki sta polno zasedena, in povpraševanje je ogromno. S temi predmeti smo omogočili tudi internacionalizacijo doma.«

Slika 3: prednosti izmenjav za študente

Kot lahko vidimo v študiji Evalvacija učinkov programa Erasmus na visoko šolstvo v Sloveniji, ki jo je izpeljal CMEPIUS, se je kot posledica programa povečalo število predmetov v tujih jezikih. To je pozitivno za domače študente, ki se teh predmetov prav tako lahko udeležijo, kot tudi za tuje, ki s sodelovanjem pri rednem predmetu pridobijo veliko bolj pristno izkušnjo.

Slika 4: legenda (za sliko 3)

Prav tako so izmenjave lahko pozitivne za profesorje, saj s sodelovanjem pri programu občasno pridobijo tudi možnosti za napredovanje ali druge ugodnosti.

Slika 3: prednosti izmenjav za profesorje

2.5 Slabosti mladinskih izmenjav

Mladinske izmenjave imajo veliko pozitivnih, a tudi nekaj negativnih strani. Negativne so pogosto povezane s partnerjem na izmenjavi ali njegovo družino. Nekaj najpogostejših skrbi je na primer, da bi prišlo do težav v komunikaciji s partnerjem in njegovo družino, se s partnerjem ne bi dobro ujeli, oziroma se ne bi razumeli z družino ki jih gosti. Pogosto so negativne strani povezane tudi s kulturo: da tuje kulture ne bi razumeli, ali pa je ne bi mogli sprejeti. Pomembni so tukaj tudi stroški, ki jih udeleženci dobijo z udeležbo na izmenjavi, ter pa domotožje.

Hkrati mladinske izmenjave pomenijo tudi dosti več dela za profesorje, ki jih organizirajo. Dosti jih za to nima dovolj časa, ali pa si ne želijo sodelovati iz drugega razloga, dosti jih

mladinske izmenjave vidi kot nepomembno zapravljanje časa. Posledično dijakom, ki so jim mentorji, ne namenijo dovolj časa, zato je celotna izkušnja za vse udeležence slabša.

Veliko je takšnih, ki se dobijo dvakrat, trikrat na semester. Profesor je dal študentom za prebrati nekaj člankov, oni so napisali nekaj strani povzetka, in to je bilo to. Zgodilo se je tudi to, da so profesorji kar sami poljubno začeli dajati kreditne točke.«

(EK-I10, 29. 5. 2013)

»Angažirati profesorje, jih morda (bolje?) naučiti tujih jezikov (zdi se, da je dostikrat prisoten 'strah' profesorjev pred tujimi študenti, morda je za to krivo tudi slabo poznavanje tujih jezikov ali strah pred nepopolnim izražanjem v tujem jeziku) ali pa za te projekte zbirati tiste profesorje, ki jim to ne predstavlja ovire. Zdi se, da dogajanje okoli internacionalnih izmenjav večina profesorjev smatra kot 'nepotrebno dodatno delo'.«

Slika 5: slabosti izmenjav

(CMEPIUS: Evalvacija učinkov programa Erasmus na visoko šolstvo v Sloveniji, 2020)

2.6 Možnosti izmenjav v slovenskem prostoru

2.6.1 Mladinski centri

Mladinski centri so središčna točka, kjer mladi vseh starosti in nazorov ustvarjajo in razvijajo najrazličnejše aktivnosti v skupinah, ponujajo pa tudi možnost preventivnega delovanja, neformalnega izobraževanja in usposabljanja mladih na lokalni, regionalni, državni in mednarodni ravni.

Mladinski centri imajo več ciljev:

- Spodbujanje participacije mladih,
- spodbujanje k aktivnemu državljanstvu,
- uveljaviti večkulturno vzgojo,
- integracija mladih skozi boljše poznavanje položaja in vloge mladih v družbi.

Mnogi mladinski centri pa organizirajo tudi mladinske izmenjave, s katerimi krepijo in razvijajo mladostnikove kompetence na različnih področjih. (Murn, Lebič, Skrinar, 2011)

V nadaljevanju sledi nekaj mladinskih centrov in njihovih dokaj popularnih oz. znanih izmenjav, poudarek pa je na mladinskih centrih v Zasavju.

2.6.1.1 Večja mladinska centra v Sloveniji

- MCC- Celjski Mladinski Center

Celjski mladinski center je organiziral mladinsko izmenjavo RADICALIZATION (društvo lirskih srečanj), ki je potekala od 18. februarja do 25. februarja 2019. V izmenjavo so bile poleg Slovenije vključene še Grčija, Latvija, Španija in Italija.

Mladinska izmenjava je bila obravnava koncepta radikalizacije in nestrpnosti med mladimi skozi aktivna srečanja z novo obliko slam poezije. Ideja mladinske izmenjave izvira iz želje treh mladih iz Slovenije, ki so že člani slam pesniške skupine »Sljemerčine«, delujejo pa na Srednji šoli Gimnazija Celje-Center, z željo predajanja svojega znanja o »slamanju« mladim iz druge kulture. Osnovno načelo te izmenjave, je bilo uvajanje ustvarjalnega pisanja na področje neformalnega dela z mladimi, ki vključuje različne prednosti:

- Bogatenja besednega zaklada mladih,
- krepitve kompetenc na področju EU,
- pisanja, izražanja govora in javnega nastopanja.

Slika 6: logo Mladinski center Celje

S študijem ustvarjanja novih oblik poezije in hkrati učenja univerzalnega literarnega jezika, srečanja z gledališčem je bil glavni projekt in cilj te izmenjave ustvariti več solidarnosti in strpnosti med mladimi, da bi se odzvali na naraščanje radikalizma in sovražnega govora. Projekt se je odvil s podporo programa Evropske unije Erasmus + »Mladi v akciji«. (Youth SLAMs against radicalization, slam booklet, 2019)

- Javni zavod Mladi zmaji

Javni zavod Mladi zmaji je povezan v Mrežo ljubljanskih mladinskih centrov in tudi njen koordinator, kjer sodelujejo z Mladinskim centrom Skupaj v skupnosti.

Skupaj z organizacijo ARCO, večkrat organizira mladinsko izmenjavo z Ljubljansko pobrateno občino Wiesbaden v Nemčiji. Več o tem sledi pri izmenjavah s pobratenimi občinami. (Mladi zmaji, 2020)

Slika 7: logo Mladi zmaji

2.6.1.2 Mladinski centri v Zasavju

V Zasavju imamo 3 mladinske centre. In sicer v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju ob Savi.

- MCT- Mladinski center Trbovlje

Mladinski center Trbovlje je javni zavod, ustanovljen s pomočjo občine Trbovlje leta 2001. Začetki ustanovitve in zagona pa so povezani tudi z delovanjem prve direktorice Polone Drnovšek Sitar.

Občina Trbovlje je ustanovila mladinski center z mnogimi nameni kot so na primer:

Slika 8: logo Mladinski center Trbovlje

- Izvajanje koordinacij dejavnosti za mladino,
- evropska sodelovanja na mladinskem področju,
- zbiranje in posredovanje informacij za mlade,
- servisne dejavnosti za posameznike in organizacije,
- izvajanje aktivnosti širšega pomena ter pridobivanja sredstev.

Poleg mladinskih izmenjav pa je MCT aktiven tudi v mnogih drugih dejavnostih kot so:

- Učne mobilnosti za mladinske delavce npr. treningi, seminarji,
- transnacionalne mladinske pobude,
- strateška partnerstva,
- evropska prostovoljstva.

Mladinski center Trbovlje v povprečju gosti 5 gostiteljskih izmenjav na leto, seveda pa mladi pridobivajo nepozabne izkušnje tudi v okviru pošiljajočih izmenjav. Izmenjav se udeležujejo predvsem mladostniki stari med 17. in 25. letom, seveda pa je starostna udeležba povezana s tematiko in metodami dela izmenjave. (Mladinski center Trbovlje, 2020)

Večino izmenjav mladi iz Trbovelj organizirajo sami, s pomočjo in podporo mladinskih delavcev MCT-ja. Večina mladinskih izmenjav v letih 2016-2019 so bile gostiteljske v okviru programa ERASMUS+, kateri jim je tudi omogočil pridobiti evropska sredstva za potek izmenjave. Ena izmed izmenjav, ki jo je gostil Mladinski center Trbovlje, je bila mednarodna mladinska izmenjava »Ker smo drugačni« v kateri sta kot partnerja sodelovala :

- Udruženje gradjana "Stopama pobednika" Lazarevac (Srbija),
- SOU Goce Delcev iz Valandovega (Makedonija).

V izmenjavi je sodelovalo 24 mladih med 13. in 16. letom starosti v spremstvu treh mladinskih voditeljev, sam projekt pa je nastal na pobudo skupine mladih osnovnošolcev z vseh trboveljskih šol. Razlog za takšen naslov izmenjave pa so si izbrali, ker so opazili, da njihovi vrstniki v zadnji triadi osnovne šole vse težje sprejemajo tiste, ki so drugačni. Vtisi tako srbskih kot tudi makedonskih udeležencev so bili izjemno pozitivni, saj so z udeležbo v projektu dobili tudi prvo mednarodno in medkulturno učno izkušnjo. Pridobili in tudi okrepili so znanje o novi kulturi in jeziku, ugotovili so, da se lahko učijo tudi na neformalen in zabaven način preko različnih aktivnosti, ki so izhajale iz njihovih predlogov in želja. Postali pa so tudi bolj samostojni in samozavestni, ker so ugotovili, da se lahko mladostniki tudi iz drugih držav soočajo z zelo podobnimi ali enakimi tako prijetnimi kot tudi neprijetnimi situacijami. Ker so delali veliko v skupinah, so ugotovili, da nima vedno le en glavno besedo drugi pa sledijo kot ovce, ampak je zelo pomembno skupno odločanje in kompromisi. Slovenska ekipa pa je razvila tudi čut za odgovornost, saj so zaradi sodelovanja pri projektu bili pristojni za ogled mesta, predstavitev vrstnikom in seveda, da se pokažejo in izkažejo v najboljši luči. Z izmenjavo so dosegli tudi naslednje cilje:

1. Mladi osnovnošolci so postali bolj odprti za sprejemanje različnosti,
2. šole so mladinsko delo prepoznale kot učinkovito metodo za naslavljanje perečih družbenih problemov med mladimi,
3. okrepilo se je medsektorsko sodelovanje na lokalni ravni in ponovno vzpostavilo tesnejše sodelovanje med tremi občinami, ki v prihodnje obeta sodelovanje na različnih področjih (sodelovanje občanov, mladih, gospodarstva).

(Ker smo drugačni, 2018)

- MCH – Mladinski center Hrastnik

Slika 9: logo Mladinski center Hrastnik

Tudi Mladinski center Hrastnik je bil v zadnjih letih zelo uspešen pri projektu Večgeneracijski center Zasavje. V projekt je vključena tudi mednarodna mladinska izmenjava. Mladi imajo pri tem projektu pokrite vse stroške hrane, nastanitve, potne stroške, poleg tega pa prejmejo še nekaj žepnine. Iz zbranih podatkov bi lahko rekli, da slabosti praktično ni, saj ni stroškov, edina težava bi lahko bilo domotožje ali problemi v komunikaciji. (Kum 24: Mladi iz Hrastnika, upajte si!, 2017)

- MCZOS – Mladinski center Zagorje ob Savi

V Mladinskem centru Zagorje ob Savi je ena izmed izmenjav, ki je tudi dokaj poznana Mednarodna mladinska izmenjava "May the heART be with you", ki je potekala od 15.07.2016 do 23.07.2016. V letu 2016 je torej Mladinski center Zagorje obiskala družčina mladih Evropejcev, starih med 16 in 21 let. Družčina mladih iz Italije, Portugalske, Slovenije in Poljske se je, kot je že omenjeno udeležila izmenjave z naslovom "May the heART be with you". Iz vsake države je prišlo 6 udeležencev različnih socialnih ozadij. Torej vsaka ekipa je štela 6

Slika 10: logo Mladinski center Zagorje

udeležencev, eden izmed njih, ki je bil vodja pa je moral biti polnoleten lahko pa je bil tudi starejši od 21 let. Izmenjava je bila izvedena z namenom ustvarjanja pozitivnega odnosa do beguncev in opozarjanja na naraščajočo nestrpnost in negativen odnos v družbi do drugih kultur. Z udeležbo na izmenjavi so pridobili več različnih kompetenc in tudi postali bolj konkurenčni na evropskem trgu dela. Aktivnosti so potekale na področju komunikacije, medkulturnega učenja ter razvijanja za skupnost. Ob izvajanju teh aktivnosti so krepili razne kompetence na področjih glasbe, umetnosti, gledališča. Ob projektu pa so si zastavili tudi nekaj ciljev kot so izdelati zaključni umetniški izdelek, ki opozarja na nestrpnost v družbi; organizirati vsaj en javni dogodek, kjer se izdelek udeležencev predstavi npr. v izdelavi časopisa. Udeleženci so imeli pretežno pozitivne izkušnje, saj so z druženjem odkrivali probleme v družbi in z delom v skupini predebatirali možne rešitve. Seznanjeni so bili tudi s prepoznavanjem sovražnega govora, povečalo se jim je razumevanje do drugih kultur in narodov na splošno pa so postali tudi bolj kreativni. (MCZOS. Časopis Zine in videi izmenjave Heartart, 2016)

2.6.2 Občine

Dandanes je veliko občin v Sloveniji pobratenih z občinami v tujini. Pobratenje je namenjeno občinam iz različnih držav, da se povežejo in si tako izmenjajo izkušnje ter si medsebojno pomagajo. Mladinske izmenjave pa lahko tudi potekajo v sklopu pobratenih občin, ki si prizadevajo in želijo vzpostaviti stik med mladimi in jim omogočiti spoznavanje raznih veščin, vrstnikov in predvsem samega sebe.

2.6.2.1 Trbovlje in Sallaumines

Ena izmed pobratenih občin v Sloveniji je občina Trbovlje z občino Sallaumines. Bratstvo občin sega v leto 1964, ko sta občini podpisali listino o pobratenuju mest, združevala ju je namreč gospodarska dejavnost rudarstvo.

Slika 11: izmenjava Trbovelj s pobrateno občino Sallaumines, 2019

Rezultat pobratenja je bil viden tudi v sodelovanju na področju mladinskih izmenjav. Cilj te mladinske izmenjave je skleniti prijateljski odnos med obema mestoma. Med izmenjavo udeleženci spoznavajo drugo kulturo, kulinariko, prijatelje in se udeležujejo mnogih delavnic, kjer imajo tudi možnost, da se med seboj spoznajo. Vtisi udeležencev tako slovenskih kot

francoskih, so po navadi pozitivni, saj preživijo veliko časa z vrstniki, predvsem pa se jim zdi zanimiva tudi tuja kultura. Udeležba na mladinski izmenjavi je v letu 2019 štela 10 otrok na francoski in 10 otrok na slovenski strani. Slovenski udeleženci so obiskali Francijo v mesecu juliju, francoski pa v mesecu avgustu. Tako so slovenski in prav tako francoski udeleženci preživeli 10 dni v tuji državi s svojimi vrstniki in dvema spremljevalkama, ki sta jih spremljali in poskrbeli za dobro vzdušje. (Rogelj, 2016)

2.6.2.2 Ljubljana in Wiesbaden

Ljubljana je pobratena z občino Wiesbaden in tudi v sklopu tega pobratenja so potekale mladinske izmenjave med mladimi. Organizirata jo namreč organizacija ARCO in Mladi zmaji.

Osnovni namen izmenjave je predvsem medsebojno druženje mladih iz različnih držav in novih načinov izražanja skozi digitalne tehnike (npr. izdelovanje animacij, filmov, posnetkov, glasbe). (Kraševac, 2017)

2.6.3 Erasmus+

Slika 12: logo Erasmus+

Erasmus+ je program, ki ga je ustvarila Evropska Unija z namenom spodbujanja izobraževanja, usposabljanja mladine in športa, prav tako pa tudi podpore za razvoj Programa politike EU. Program je bil ustanovljen pred skoraj tridesetimi leti, kar je omogočilo do danes že več kot trem milijonom mladim

Evropejcem preživljanje del študija v tujini. Evropska Unija je Erasmus+ namenila že 14,7 milijonov evrov, kar ponuja študentom in učiteljem dobre možnosti za študij v tujini, saj iz tega proračuna dobijo študenti delno kritje oz. finančno podporo.

2.6.3.1 O programu Erasmus+

Erasmus je kratica za program »European Community Action Scheme for the Mobility of University Students«. Njegovi začetki segajo v leto 1987, a Erasmus+ kot ga poznamo danes je novejši program, ki se je ustanovil leta 2014. Program so poimenovali po Erazmu Rotterdamskemu, ki je bil ena glavnih Evropskih oseb renesanse. Erasmus+ se deli naprej na t.i. sektorje:

- program Vseživljenjsko učenje,
- program Mladi v akciji,
- program Erasmus Mundus,
- Tempus,
- Alfa,
- Edulink,
- programi sodelovanja z industrializiranimi državami na področju visokošolskega izobraževanja.

2.6.3.2 Programi Erasmus+

- **Program Mladi v akciji**

Program Mladi v akciji je namenjen krepitvi kompetenc in možnosti zaposlitve mladih ter posodobitvi in razvoju izobraževanja, usposabljanja in mladinskega dela in je eden najpomembnejših sektorjev programa Erasmus+. Spodbujajo mlade stare med 13. in 30. letom s ponujanjem možnosti študija v tujini ali mladinskih izmenjav za mlajše udeležence.

- **Program Erasmus Mundus**

Erasmus Mundus je program, ki promovira mednarodno sodelovanje tudi izven Evropske Unije. Omogoča mednarodno izmenjavanje študentov in mentorjev celega sveta, evropske podiplomske študente, ki se odločijo, da grejo izven Evropske Unije, pa tudi financirajo.

2.6.3.3 Študij v tujini

Kot je bilo že navedeno, Erasmus+ omogoča mnogim študentom študij v tujini. Cilj programa je predvsem zmanjšanje deleža brezposelnih v Evropi, to pa poskušajo doseči z omogočanjem študija v tujini, s čimer bi študenti pridobili izboljšano znanje tujih jezikov. Študija v tujini se lahko udeležijo študenti dodiplomskega študija, magistrskega ali doktorskega študija. Izmenjave trajajo od 3 mesecev pa do enega leta. Študent se lahko udeleži več izmenjav, a skupni čas ne sme biti več kot eno leto.

- **Pogoji za vpis študentov v program**

Vsak študent mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- Študent mora biti vpisan v visokošolski program, ki se konča s diplomo oz. drugo terciarno kvalifikacijo. Študenti dodiplomskega študija se lahko študija v tujini udeležijo šele v 2. letniku.
- Ustanova pošiljateljica in ustanova gostiteljica morata biti partnerski ustanovi (podpisan sporazum), da lahko zaprosita za podporo Erasmus+.
- Obe v prejšnji alineji navedeni ustanovi morata biti nosilki Erasmus+ za terciarno izobraževanje. Ta pogoj velja za države članice programa.

- **Študentske dolžnosti pred in po študiju v tujini**

Pred študentsko izmenjavo:

- Študent in šola pošiljateljica morata podpisati sporazum, ki zagotavlja razvidno in učinkovito pripravljanje.
- Študent prejme študentsko listino Erasmus+, na kateri najde vse pravice in dolžnosti, ki jih ima za časa bivanja v tujini.

Po izmenjavi:

- Ustanova gostiteljica mora študentu izdati prepis ocen, ki jih je pridobil v času bivanja v tujini in potrjuje opravljen prej določen študijski program.
- Če je visokošolska ustanova, katere del je študent, del programa Erasmus+ je to potrebno zabeležiti v prilogi k diplomi.

- **Pomoč študentom v tujini**

ESN:

Leta 1990 je bila ustanovljena organizacija ESN (European Students Network), katere glavni cilj je pomoč študentom s študijem v tujini (finančna podpora). Bila je ustanovljena na Danskem in sicer v Copenhagenu, leta 2005 pa je bil sedež prestavljen v Bruselj. Član ESN-ja lahko postane vsak, ki želi prostovoljno pomagati drugim. Po prijavi pa se najprej morajo prostovoljci poučiti o poteku dela... ESN je zelo dejavna na več področjih. Svojo pomoč ponujajo več kot 150 000 študentom, ki so del izmenjave Erasmus+. Ustanovljenih imajo več sekcij širom Evrope, katere organizirajo izlete, zabave, športne aktivnosti, filmske večere, jezikovne tandeme, mednarodne večere in tako dalje, in s tem omogočajo lažjo vključitev tujih študentov v socialno življenje v tujini. Dodatno finančno pomoč prejmejo oz. zanjo zaprosijo tudi študenti s telesnimi ali duševnimi motnjami.

2.6.4 Izmenjave, ki jih organizira naša šola

Med mladimi so pogoste tudi izmenjave, ki jih organizirajo šole, ki jih obiskujejo.

Tudi naša šola se že dolgo vključuje v mednarodne izmenjave ter druge mednarodne projekte.

2.6.4.1. Izmenjava z gimnazijo Scheinfeld

Izmenjava z gimnazijo Scheinfeld se izvaja že od leta 1994. V njenem okviru se dijaki drugega letnika Gimnazije in ekonomske srednje šole Trbovlje srečamo z dijaki gimnazije Scheinfeld.

Izmenjava poteka v dveh delih. V sklopu prvega dela sami gostimo svoje nemške partnerje. Tej pri nas ostanejo šest dni, od nedelje popoldne/zvečer, do petka. V tem času na naši šoli obiskujejo pouk, se med poukom odpravijo na izlete po Sloveniji ter v petek zvečer sodelujejo v zaključni prireditvi. Dijaki skrbimo, da se pouka udeležijo pravočasno, pridemo po njih, ko se vrnejo iz izletov, poskrbimo za hrano ter prenočišče ter z njimi preživljamo proste popoldneve.

Med drugim delom izmenjave se vloge obrnejo. Mi odpotujemo v Scheinfeld ter se tam udeležimo pouka, ter si ogledamo Nemčijo. Naši partnerji nas gostijo ter z nami preživljajo popoldneve.

Glavni cilj te izmenjave je uporaba nemščine v praksi. Prav tako je cilj izboljšati komunikacijske veščine, spoznati tujo deželo, kulturo, prehrano ter ljudi, in pa pridobiti socialne veščine (npr. sklepanje prijateljstev).

Gimnazija Scheinfeld je dijake naše šole povabila tudi k individualni izmenjavi, pri kateri lahko posamezni dijaki naše šole tri tedne obiskujejo redni pouk v gimnaziji Scheinfeld.

(GESŠ Trbovlje, Izmenjava Scheinfeld, avtorica: prof. Marjetka Kafel, 2020)

Slika 13: izmenjava z gimnazijo Scheinfeld, marec 2020

Izmenjava z gimnazijo Scheinfeld je zelo zabavna ter zanimiva izkušnja. Tudi nekateri od avtorjev smo se letos udeležili prvega dela izmenjave, kjer smo gostili nemške goste, upamo pa, da bomo imeli v prihodnosti priložnost izpeljati tudi drugi del izmenjave. Celoten postopek, od prijave na izmenjavo, izpolnjevanja obrazcev o sebi za naše nemške partnerje, izbire partnerjev, komunikacije pred njihovim prihodom ter njihovim obiskom Trbovelj, predstavlja

zelo edinstveno izkušnjo, med katero lahko spoznamo veliko novih ljudi ter navežemo veliko novih prijateljev.

2.4.6.2. Euroweek

Naša šola se vsako leto vključi tudi v program Euroweek.

Euroweek je program, ki skupini mladih omogoči, da se za 5, 7 ali 10 dni udeležijo izmenjave. V tujini živijo pri gostiteljih ter njihovih družinah. V naslednjih nekaj dnevih se udeležijo raznih dogodkov, kot na primer evropskega buffeta, kjer mladi iz različnih držav predstavijo kulinariko svoje države, predstavitev držav ter pouka. Ogledajo si tudi nekaj naravnih ter družbenih znamenitosti države, kjer prebivajo, ter okoliških držav.

V teh nekaj dnevih imajo priložnost spoznati nove ljudi ter navezati nova prijateljstva, spoznati kulturo ter kulinariko tujih držav, ter izboljšati svoje komunikacijske ter socialne veščine.

(GESS Trbovlje, Rankweil-Euroweek 2019, avtor: Aljaž Hočevan, 2020)

3. Empirični del

3.1 Metodologija

Pri raziskovanju smo uporabili tako kvantitativno kot tudi kvalitativno metodologijo.

Kvantitativen pristop smo uporabili v primeru analize ankete. Pri tej smo si pomagali z objektivnimi dejstvi ter natančno analizo. Dobljene rezultate smo prikazali s pomočjo tabel in grafov.

Kvalitativno metodologijo smo uporabili v primeru intervjuja. Pri pisanju avtentične naloge smo pozorno prebrali odgovore intervjuvancev, ki smo jih nato poskusili razumeti ter interpretirati.

Pri oblikovanju dispozicije smo si pomagali s pilotnim vzorcem (pogovor z dijaki in profesorjem iz Scheinfelda).

Pri empiričnem delu smo uporabili metodo spraševanja, anketo in intervju.

Uporabljali smo primarne vire (npr. naša anketa) kot tudi sekundarne vire (npr. spletna stran Mladinskega centra Trbovlje, Erasmus+...)

3.1.1 Pogovor z dijaki ter profesorjem iz Scheinfelda

- Vzorec: 14 dijakov in profesor.
- Dijakom smo v skupinah zastavili nekaj vprašanj o tem, kakšen je njihov odnos do mladinskih izmenjav ter o prednostih in slabostih izmenjav. Povprašali smo jih tudi o tem, kje so za izmenjave izvedeli, kakšna pričakovanja so imeli, ko so se za izmenjavo odločili, in se z njimi pogovarjali o njihovih izkušnjah.
- Ista vprašanja smo postavili tudi njihovem profesorju.
- Njihove odgovore smo uporabili kot pilotni vzorec, s pomočjo katerega smo oblikovali dispozicijo.

3.1.2 Anketa

- Populacija ankete: slovensko govoreči uporabniki Facebooka.
- Vzorec ankete: 30 (vzorec je naključen).
- Anketo sestavlja 16 vprašanj različnih tipov (odprtega, zaprtega ter kombiniranega tipa) ter nekaj številčnih lestvic. Vprašanja pokrivajo področja izkušenj, ki jih imajo anketiranci z mladinskimi izmenjavami, ter njihovega odnosa do teh. Navezujejo se tudi na prednosti in slabosti izmenjav ter možnosti udeležitve na teh. Tri izmed teh vprašanj

so se pokazala le anketirancem, ki so na prvo vprašanje odgovorili z DA (so se izmenjave že udeležili).

3.1.3 Intervjuja

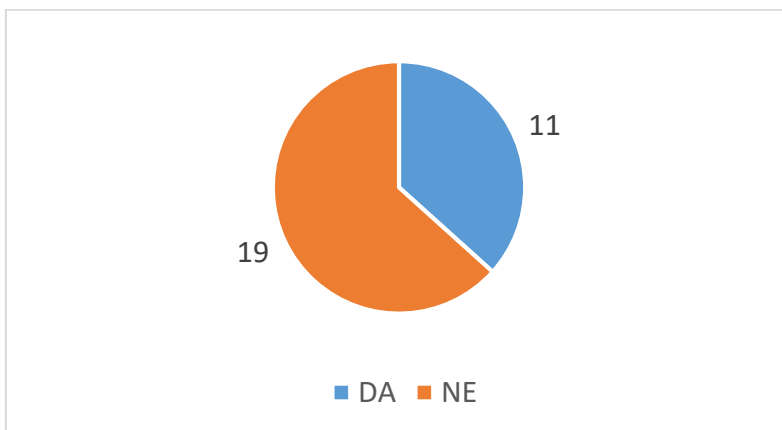
- Vzorec intervjujev: 2
 - Katarina Nučič- bivša direktorica ter trenutno zaposlena v Mladinskem centru Trbovlje, z dolgoletnimi izkušnjami na področju organizacije mladinskih izmenjav.
 - Jana Mlakar Adamič- univ. dipl. etnol. in soc. kulture, trenutno zaposlena v Zasavskem muzeju Trbovlje kot muzejska svetnica.
- Vsakem intervjuvancu smo zastavili nekaj vprašanj iz področja mladinskih izmenjav.
- Pri prvem intervjuju smo se osredotočili na izmenjave, ki potekajo preko Mladinskega centra Trbovlje, za katere smo na splošno želeli izvedeti kakšne so vsebine, prednosti ter slabosti izmenjav, kdo je primeren udeleženec ter vtise udeležencev. Zastavili smo deset vprašanj. Zanimali so nas tudi podatki o izmenjavi »Ker smo drugačni« katere namen je bil spodbujanje mladih do strpnosti do drugačnih.
- Pri drugem intervjuju smo zastavili podobna vprašanja kot pri prvem, le da smo tu želeli izvedeti več informacij o mednarodni izmenjavi z občino Sallaumines, ki jo organizira njena pobratena občina Trbovlje. Zastavili smo devet vprašanj.

3.2 Rezultati in razprava

3.2.1 Anketa

1. Ali ste se že kdaj udeležili mladinske izmenjave?

Pri prvem vprašanju nas je zanimalo, koliko anketirancev se je v preteklosti že udeležilo mladinske izmenjave. V medijih občasno zasledimo zgodbe ljudi, ki so se mladinske izmenjave že udeležili, a seveda ne zasledimo zgodb tistih, ki se je niso, zato smo s tem vprašanjem želeli ugotoviti, kako razširjena udeležba na izmenjavi pravzaprav je.

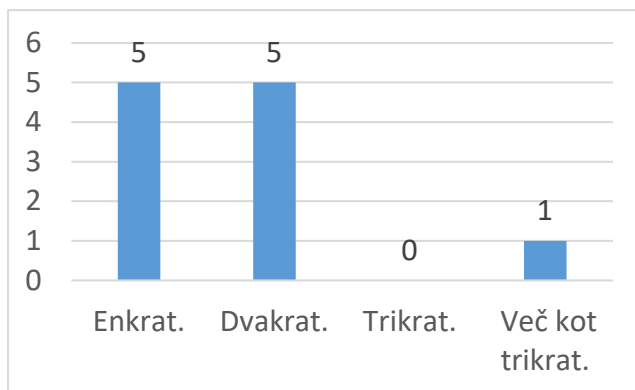

Graf 1: ali ste se že kdaj udeležili mladinske izmenjave?

Na naše vprašanje je enajst anketirancev odgovorilo z DA, devetnajst pa jih je odgovorilo z NE. Kot lahko sklepamo iz dobljenih odgovorov, se je mladinske izmenjave že udeležila približno tretjina ljudi, malo več kot 60% pa se je še ni udeležilo. Tem številkam ne moremo čisto zaupati, saj je bil naš vzorec naključen ter precej majhen. Kljub temu pa so nam odgovori pomagali, saj smo z njimi pridobili malo več občutka, kako razširjena pravzaprav je udeležba na izmenjavi.

1.2 Kolikokrat ste se že udeležili mladinske izmenjave?

Drugo vprašanje se je pokazalo le anketirancem, ki so na prvo vprašanje odgovorili z DA. Z njim smo želeli videti, ali so se izmenjave udeležili le enkrat, ali večkrat. Domnevali smo, da bo večina udeležencev dejala, da so se je udeležili enkrat ali dvakrat.

Graf 2: kolikokrat ste se že udeležili mladinske izmenjave?

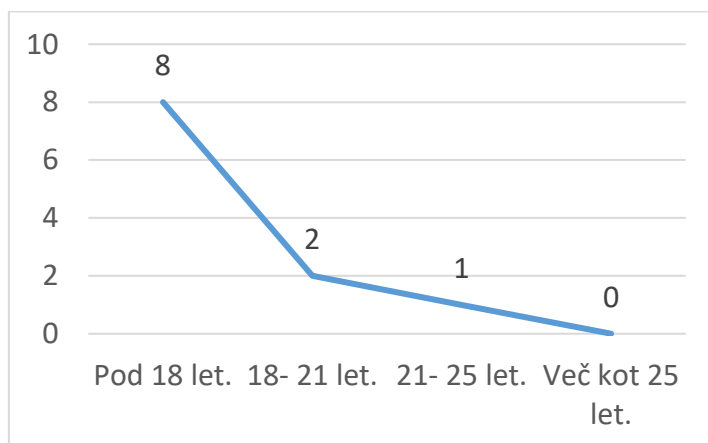
Od enajstih anketirancev, ki so se izmenjave že udeležili, jih je skoraj polovica (pet) reklo, da so se je udeležili enkrat. Prav takoj jih je pet reklo, da so se je udeležili dvakrat. Nihče se je ni udeležil trikrat, le en pa se je udeležil več kot trikrat. Ta rezultat se nam ni zdel presenetljiv, saj so izmenjave seveda pozitivna izkušnja, a (predvsem daljše) s seboj prinesejo tudi dosti problemov, na primer stroške, precej organizacije ter podobno. Zaradi tega se nam je zdelo smiselno, da se večina ljudi izmenjave udeleži le enkrat ali dvakrat.

1.3 Koliko ste bili stari, ko ste se prvič udeležili mladinske izmenjave?

Pri tretjem vprašanju, ki se je prav tako pojavilo le anketirancem, ki so se že udeležili izmenjave, nas je zanimala njihova starost, ko so se je udeležili prvič.

Od enajstih anketirancev se jih je večina, približno 70%, udeležilo že pred starostjo 18 let. Dva sta se je udeležila med 18 in 21 letom, eden med 21 in 25 letom. Nihče ni odgovoril, da je bil starejši od 25 let.

Odgovori so nas malo presenetili, pričakovali smo namreč, da se dosti mladih za izmenjavo odloči v času študija, ko so že precej samostojni. Po drugi strani so odgovori tudi smiselni, saj se dosti mladih udeleži izmenjave, ki jo organizira njihova srednja ali celo osnovna šola.

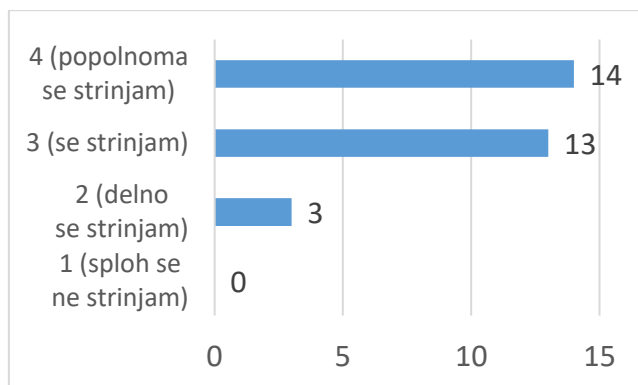
Graf 3: koliko ste bili stari, ko ste se prvič udeležili mladinske izmenjave?

1.4 Kaj ste si pri izmenjavi najbolj zapomnili?

Pri četrtem vprašanju smo udeležence, ki so se v preteklosti udeležili izmenjave prosili, da nam povedo, po čem so si jo najbolj zapomnili. Pozvali smo jih, da lahko z nami tudi delijo kakšno zgodbo. Odgovori, kot pričakovano, niso bili najbolj obsežni, nekaj anketirancev je odgovor pustilo prazen. Tisti anketiranci, ki so na vprašanje odgovorili, so pogosto dejali, da so si najbolj zapomnili ljudi, ki so jih na izmenjavi spoznali. Omenjeno je bilo tudi preživljanje časa s prijatelji ter zabave.

1.5 Ljudje, ki se udeležijo izmenjav, imajo pretežno pozitivne izkušnje.

Pri petem vprašanju smo anketirancem postavili trditev (ljudje, ki se udeležijo izmenjav, imajo pretežno pozitivne izkušnje), ter jih prosili, da izberejo število od 1 do 4 glede na to, kako močno se s to trditvijo strinjajo.

Graf 4: Ljudje, ki se udeležijo izmenjav, imajo pretežno pozitivne izkušnje

Skoraj polovica udeležencev se s trditvijo popolnoma strinja, zelo podobno število pa je dejalo, da se s trditvijo strinja. Le trije anketiranci se delno strinjajo, nihče pa se sploh ne strinja.

Z petim vprašanjem smo tudi povezali hipotezo (večini ljudi se zdijo izmenjave pretežno pozitivna izkušnja). Glede na rezultate lahko hipotezo potrdimo.

1.6 Pozitivne strani mladinskih izmenjav.

Pri šestem vprašanju smo anketirance prosili, da naštejejo nekaj pozitivnih strani izmenjav. Nekaj anketirancev je odgovor pustilo prazen, nekaj odgovorov pa smo izločili, saj niso bili relevantni za našo raziskavo. Ostali udeleženci so večinoma našli odgovore podobne tistim, na katere smo pomislili tudi sami. Nekaj takšnih odgovorov je bilo spoznavanje novih ljudi, učenje tujega jezika, spoznavanje tuje kulture in mest, pridobivanje splošne širine, pridobivanje samostojnosti ter tudi nasploh potovanja, ki so v večini primerov zelo zabavna izkušnja.

Odgovor, ki nas je najbolj presenetil je bil, da nam mladinske izmenjave dajo možnost odkriti samega sebe. Ta ideja se nam je zdela zelo zanimiva, hkrati pa sami nanjo nismo pomislili, zato smo se jo odločili malo raziskati. Ugotovili smo, da obstaja kar nekaj raziskav na temo odkrivanja samega sebe, ki nam ponudijo možnost bolje spoznati svojo osebnost, odkriti svoje spretnosti ter delati na sebi.

1.7 Kaj je največja prednost izmenjav?

Pri vprašanju št. 7 smo udeležence prosili, da izbirajo med tremi podanimi možnostmi, ali pa napišejo svojo, glede na to, kaj se jim zdi največja prednost mladinskih izmenjav.

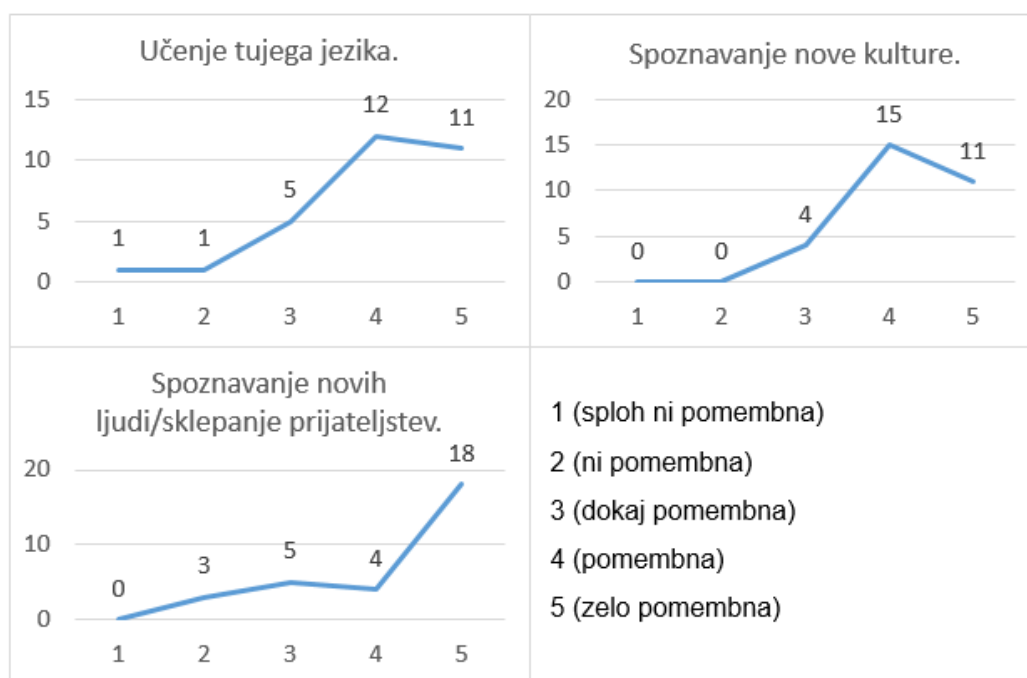
	Frekvenca	Odstotek
Spoznavanje novih ljudi/sklepanje prijateljstev.	19	63%
Spoznavanje nove kulture.	8	27%
Učenje tujega jezika.	3	10%
Drugo.	0	0%

Skoraj dve tretjini anketirancev sta kot največjo prednost izpostavili spoznavanje novih ljudi ter sklepanje prijateljstev. Osem jih je izbralo spoznavanje nove kulture, trije pa so se odločili za učenje tujega jezika. Nihče ni izbral možnosti drugo.

S sedmim vprašanjem smo povezali tudi drugo hipotezo: večina ljudi bi za največjo prednost izbrala možnost spoznavanja novih ljudi in sklepanja novih prijateljstev. Ta hipoteza se nam je zdela smiselna, ker smo tako mislili tudi sami, hkrati pa so bili podobnega mišljenja skoraj vsi naši prijatelji. Navsezadnje imamo veliko možnosti za učenje tujega jezika, tujo kulturo pa lahko spoznamo tudi na navadnem potovanju, na mladinski izmenjavi pa lahko spoznamo veliko novih prijateljev ter z njimi ustvarimo nepozabne spomine. Kot lahko vidimo je večina anketirancev prav tako to izbrala za največjo prednost, zato lahko hipotezo potrdimo.

1.8 Ocenite pomembnost prednosti izmenjave.

Pri osmem vprašanju smo anketirancem predstavili tri prednosti mladinskih izmenjav, ter jih prosili, da jih ocenijo od 1 do 5 glede na to, kako pomembne so.

Graf 5: ocenite pomembnost prednosti izmenjave

- Učenje tujega jezika.

Za prvo prednost je enajst anketirancev dejalo, da je zelo pomembna, dvanajst pa jih je izbralo pomembna. Pet jih je dejalo, da je dokaj pomembna, eden je izbral odgovor 2 ter prav tako eden tudi 1.

Večina ljudi (več kot 75%) je izbralo, da je učenje tujega jezika vsaj pomembno. Tej rezultati nas niso presenetili, saj smo se s tem strinjali tudi sami. Pri učenju tujega jezika nam najbolj pomaga prav spremljanje tujih medijev ter vsakodnevna uporaba tega jezika. Pri mladinskih izmenjavah imamo priložnost za tako prvo kot tudi drugo, zato so izmenjave za učenje tujega jezika odlična priložnost.

- Spoznavanje tuje kulture.

Spoznavanje tuje kulture je enajst anketirancev ocenilo z 5, kar polovica (petnajst) pa z 4. Štirje so ocenili, da je dokaj pomembno, nihče pa ni izbral ocene 1 ali 2.

Velik del vsakega potovanja je seveda spoznavanje tuje kulture; tako navad običajev, kot narodne glasbe ter hrane. Pri izmenjavah udeleženci pogosto prebivajo pri družini gostiteljici, tudi tisti ki prebivajo drugje, pa so pogosto obkroženi s tujimi ljudmi. Zaradi tega nam izmenjave ponujajo zelo pristno izkušnjo, med katero lahko dobro spoznamo tujo kulturo.

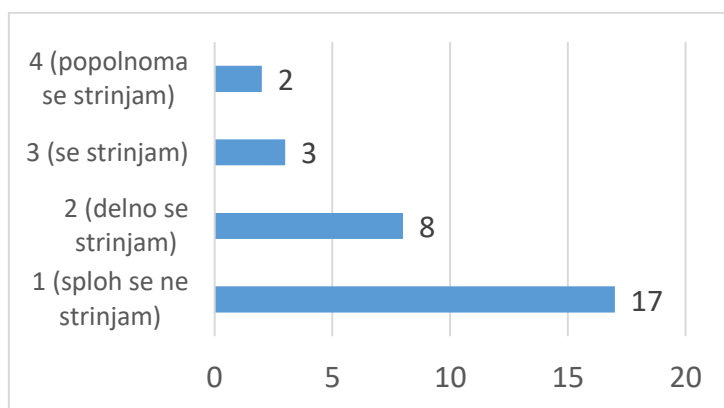
- Spoznavanje novih ljudi/sklepanje prijateljstev.

Zadnjo prednost je kar osemnajst ljudi ocenilo, da je zelo pomembna. Štirje so se odločili za pomembna, pet jih je izbralo 3 (dokaj pomembna), trije pa so dejali da ni pomembna. Nihče ni izbral 1 (sploh ni pomembna).

Spoznavanje novih ljudi ter sklepanje novih prijateljstev se je tudi nam zdelo izrednega pomena (kot sem tudi že omenila pri vprašanju št. 7). Rezultati nas zaradi tega niso presenetili.

1.9 Ljudje, ki se udeležijo mladinskih izmenjav, imajo pretežno negativne izkušnje.

Pri devetem vprašanju smo udeležencem ankete ponovno postavili trditev, ki je tokrat trdila, da imajo ljudje, ki se mladinskih izmenjav udeležijo, pretežno negativne izkušnje.

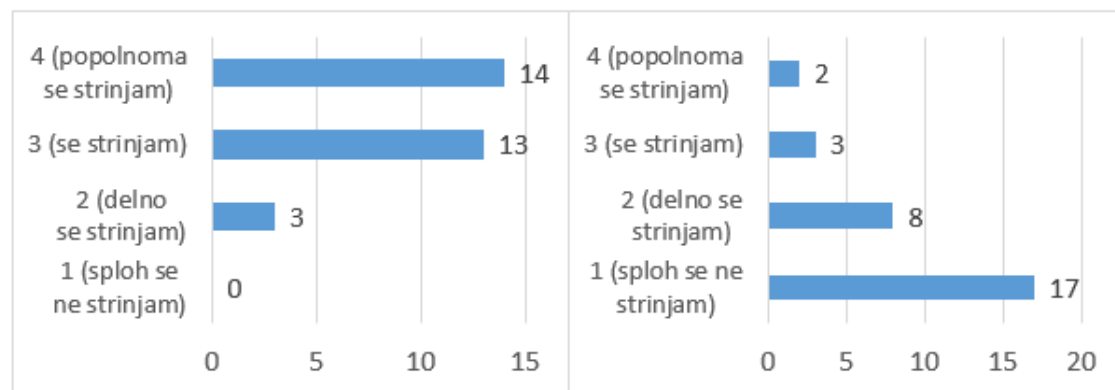

Graf 6: Ljudje, ki se udeležijo mladinskih izmenjav, imajo pretežno negativne izkušnje

Večina ljudi (sedemnajst) jih je dejalo, da se sploh ne strinjajo. Osem jih je dejalo, da se strinjajo le delno, trije pa so izbrali možnost 3 »strinjam se«. Dva anketiranca sta izbrala odgovor 4.

Rezultati se nam sami po sebi niso zdeli nenavadni, saj smo takšne pričakovali. Tako nam, kot tudi dijakom iz Scheinfelda, s katerimi smo se pogovarjali pred izdelavo dispozicije, se je zdelo, da so izmenjave zelo pozitivna izkušnja.

Dana trditev je bila tudi nasprotje trditve, ki so jo udeleženci dobili pri vprašanju št. 5. Zanimalo nas je tudi to, ali se bodo odgovori a ujemali z odgovori, ki smo jih dobili pri vprašanju 5.

Graf 7: primerjava grafov 4 in 6

S tem smo želeli preveriti ali so anketiranci pozorno odgovorili na vprašanja, ali so bili pri reševanju bolj površni. Seveda bi bila možna razlaga za odstopanje tudi to, da večina anketirancev proti koncu reševanja odgovori bolj resnicoljubno. A vprašanje je precej splošno ter ni preveč osebno, zato se nam je ta možnost zdela manj verjetna.

Večinoma so se odgovori med seboj precej dobro ujemali. Sicer je prišlo do manjših razlik, kot na primer, da se je pri petem vprašanju s trditvijo popolnoma strinjalo štirinajst oseb, pri devetem pa se jih sedemnajst sploh ni strinjalo. Številki sicer nista bili popolnoma enaki, a malo odstopanja je bilo seveda pričakovanega. Presenetilo pa nas je, da sta pri devetem vprašanju dva anketiranca rekla, da se s tem, da so izmenjave pretežno negativne, popolnoma strinjata. Pri vprašanju 5 ni nihče rekel, da se z dano trditvijo sploh ne strinja. Zaradi tega smo se odločili pogledati, kako sta anketiranca, ki sta pri devetem vprašanju odgovorila s štirico, odgovorila pri petem vprašanju.

Pri izmed teh dveh anketirancev je pri 5. vprašanju izbral število 3, torej da se strinja, da imajo ljudje, ki se udeležijo izmenjave, pretežno pozitivne izkušnje. Drugi je izbral število 4, da se z dano trditvijo popolnoma strinja. Oba sta dejala, da se popolnoma strinjata, da imajo udeleženci pretežno negativne izkušnje, iz tega lahko domnevamo, da tukaj ni šlo za nenatančnost ali bolj odkrite odgovore kasneje v anketi, ampak ankete najbrž nista rešila zelo resno.

1.10 Negativne strani mladinskih izmenjav

Pri desetem vprašanju smo anketirance prosili, da naštejejo nekaj negativnih strani mladinskih izmenjav. Nekaj anketirancev je odgovor pustilo prazen, nekaj pa jih je odgovorilo, da se sami ne morejo spomniti nič negativnih strani. Izmed takšnih odgovorov je posebej izstopal odgovor »res je da izmenjave niso za vsakega, sama se ne spomnim negativnih lastnosti«. Ta se nam je zdel zanimiv, saj je anketiranka omenila, da izmenjave niso za vsakega. Seveda ljudje različno doživljamo različne situacije, zato ta trditev drži.

Nekaj odgovorov smo se odločili tudi izločiti. Eden izmed anketirancev je, na primer, napisal da ga je skoraj zbil avto. Ta dogodek je zagotovo vplival na njegovo izkušnjo, a ne bi bilo pošteno, da bi to šteli kot slabost mladinskih izmenjav na splošno. Nekaj odgovorov se nam tudi preprosto ni zdelo primernih/ustreznih. Ostali odgovori so bili precej podobni odgovorom, ki smo se jih spomnili tudi sami. Primer takšnih odgovorov bi bili stroški ter neprijazni ljudje/gostitelji, s katerimi se ne razumemo dobro. Najpogostejši odgovor je bil problemi/težave s sporazumevanjem.

1.11 Kaj je največja slabost izmenjav?

Z vprašanjem št. 11 smo želeli izvedeti, katera od naštetih slabih strani izmenjav se udeležencem zdi najpomembnejša. Na izbiro smo jim dali težave v komunikaciji, domotožje, probleme s partnerjem ali njegovo družino, stroške ter drugo.

	Frekvenca	Odstotek
Težave v komunikaciji.	10	33%
Domotožje.	4	13%
Problemi s partnerjem/njegovo družino.	7	23%
Stroški.	9	30%
Drugo.	0	0%

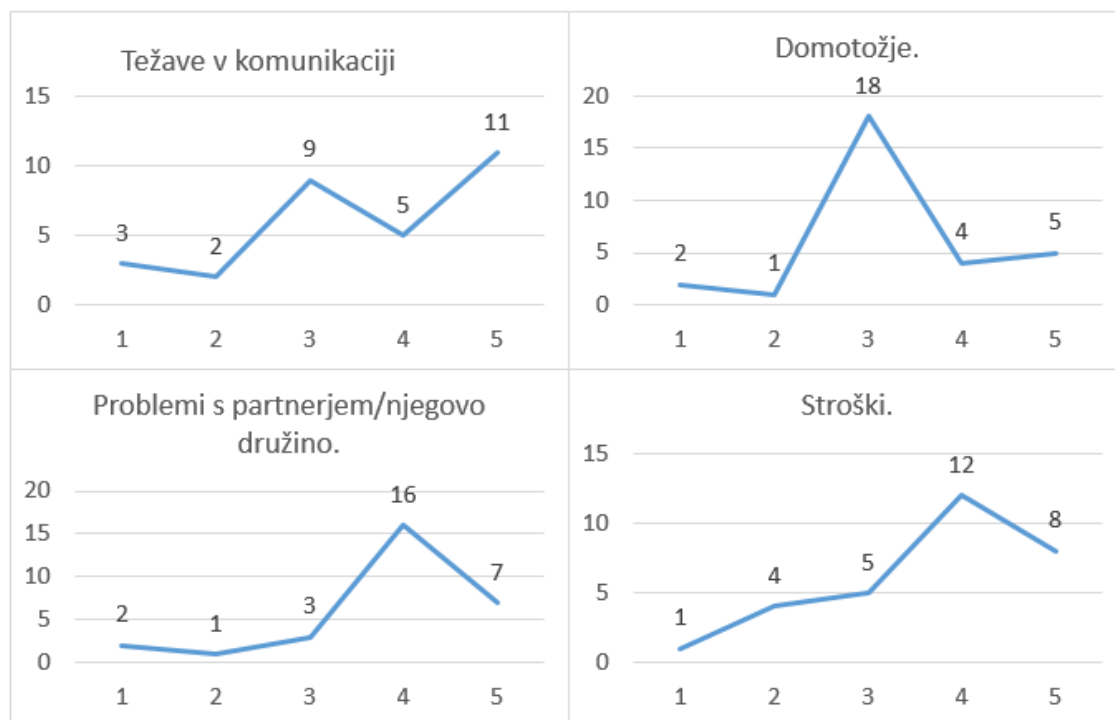
Tretjina vseh anketirancev (deset) meni, da največji problem predstavljajo težave v komunikaciji. Približno 13%, pet, se jih je odločilo za domotožje. Sedem, oziroma 23% pravi, da so najpomembnejši problemi s partnerjem ali njegovo družino, devet pa jih trdi, da so najpomembnejši stroški. Nihče ni izbral možnosti drugo.

Kot tretjo hipotezo smo postavili, da bi večina ljudi kot največjo slabost mladinskih izmenjav izbrala težave v komunikaciji oziroma slabo razumevanje tujega jezika. To hipotezo smo postavili, saj tudi sami vemo, da je komuniciranje v tujem jeziku lahko zelo težko. Med pogovorom z dijaki iz Scheinfelda je ena izmed dijakinj z nami delila svojo zgodbo o tem, da se je udeležila izmenjave v Francijo, čeprav ni znala govoriti francosko. Njena partnerka je govorila angleško, a precej slabo, zato je bila komunikacija za njo zelo velik problem. Sama je tudi izpostavila da bi se zaradi tega veliko raje udeležila izmenjave v državo, katere jezika ona vsaj malo govori.

Kot lahko vidimo iz tabele se je večina ljudi odločila za odgovor težave v komunikaciji, za ta odgovor se jih je namreč odločilo deset. Hkrati se jih je za drugi najpogostejši odgovor, stroški, odločilo devet. Rezultata sta si med seboj precej podobna, saj bi potrebovali večji vzorec, a glede na rezultate smo hipotezo na koncu potrdili.

1.12 Ocenite pomembnost slabosti izmenjave

Pri dvanajstem vprašanju smo anketirance prosili, da vsako izmed štirih slabosti izmenjav, ki smo jih omenili že v prejšnjem vprašanju, ocenijo kako pomembna je. Prosili smo jih, naj izbirajo od 1 do 5. Pri tem je 1 pomenilo, da slabost sploh ni pomembna, 2- ni pomembna, 3 je pomenilo, da je dokaj pomembna, 4 pomembna ter 5 zelo pomembna.

Graf 8: ocenite pomembnost slabosti izmenjave

- Težave v komunikaciji.

Pri prvi slabosti mladinskih izmenjav (težavah v komunikaciji) je največ anketirancev, enajst, reklo, da so težave v komunikaciji zelo pomembne. Pet udeležencev se je odločilo za 4 (so pomembne) ter devet za 3 (so dokaj pomembne). Dva sta menila, da niso pomembne, trije pa, da sploh niso pomembne.

Veliko udeležencev se je odločilo za 4 ali 5, a hkrati se jih je kar precej odločilo tudi za 3 in nekaj tudi za 1 ali 2. To nas je rahlo presenetilo, saj smo pričakovali, da bodo rezultati bolj enotni, večina odgovorov pa 4 ali 5. To smo pričakovali, saj smo menili, da težave v komunikaciji zagotovo predstavljajo velik problem, ki nam lahko precej poslabša izmenjavo kot celotno izkušnjo.

Razlog, zakaj se je kar nekaj ljudi odločilo tudi za odgovora 1 in 2 bi bil lahko globalizacija. Danes je svet že zelo globaliziran, in angleščina je izredno razširjena. Kot posledica nam to, da ne govorimo veliko tujih jezikov, ne predstavlja nujno problema, če le govorimo angleščino, kar pa je v Sloveniji standard.

- Domotožje.

Pri domotožju so bili rezultati malce drugačni, kot drugje. Pet anketirancev se je odločilo za 5 ter štirje za 4, kar osemnajst pa jih je izbralo 3 (delno pomembna). Eden se je odločil za 2 ter dva za odgovor 1.

Večini anketirancev se domotožje zdi delno pomembna slabost izmenjav. Takšen rezultat je precej razumljiv, domotožje za večino ljudi zagotovo ni tako aktualno kot določene druge slabosti. Večina najstnikov ter mladih odraslih, ki se najpogosteje udeležujejo izmenjav, ne trpi prehudega domotožja, še predvsem ne pri krajših izmenjavah. Študenti, ki se najpogosteje udeležujejo daljših izmenjav (npr. študij v tujini) pogosto ne živijo več doma, torej tudi njim domotožje ne povzroča tako velikih problemov.

- Problemi s partnerjem/njegovo družino.

Pri problemih s partnerjem in njegovo družino se je za 5 odločilo sedem ljudi, šestnajst jih je izbralo 4, trije pa so izbrali 3. Eden je izbral 2 ter dva sta se odločila za 1.

Rezultati nas tudi tu niso preveč presenetili, saj nam lahko partner, s katerim se ne razumemo, ali njegova družina, precej zagrenijo izmenjavo, zato je ta rezultat smiseln.

- Stroški.

Zadnja slabost so bili stroški, za katere je osem ljudi izbralo 5 ter dvanajst 4. Pet se jih je odločilo za 3, štirje za dva ter le eden za 1.

Večina izmenjav je kritih le delno, ali pa mora stroške v celoti prevzeti tisti, ki se izmenjave udeleži. Obstajajo tudi izmenjave, ki si krite v celoti, a te niso preveč pogosto, zato je vsekakor razumljivo, zakaj so stroški tu lahko velik problem.

1.13 Programi ter ustanove, ki organizirajo izmenjave

Pri 13 vprašanju smo želeli izvedeti, ali so ljudje že kdaj slišali za izmenjave, ki jih organizira Erasmus+, mladinski center, osnovna ali srednja šola ter občina, v kateri živijo.

	DA		NE	
Erasmus+.	19	63%	11	37%
Mladinski center v vaši okolici.	25	83%	5	17%
Osnovna ali srednja šola.	24	80%	6	20%
Občina, v kateri živite.	12	40%	18	60%

Kot lahko vidimo iz tabele so najbolj poznane izmenjave, ki jih organizira mladinski center, za katere je slišalo 83% anketirancev. Skoraj toliko jih je slišalo tudi za izmenjave, ki jih organizira osnovna ali srednja šola, za katere jih je slišalo 80%. Malo manj jih je slišalo za izmenjave

Erasmus+, približno 63%, najmanj, 40%, jih je slišalo za mladinske izmenjave ki jih organizira občina, v kateri živijo.

Rezultati se nam niso zdeli presenetljivi, saj dosti občin ne organizira izmenjav, zato je razumljivo, da ljudje zanje ne bi slišali. Hkrati so mladinski centri precej priljubljeni ter pogosto zelo aktivni na socialnih omrežjih, zato je razumljivo, da je veliko ljudi že slišalo za izmenjave, ki jih organizirajo.

1.14 Ali ste slišali še za kakšen drug program?

Cilj 14. vprašanja je bilo ugotoviti, koliko programov, ki organizirajo mladinske izmenjave, anketiranci poznajo.

Precej anketirancev, približno polovica, je odgovor pustila prazen. Od tistih, ki so na vprašanje odgovorili, je večina udeležencev dejala, da ne pozna nobenega programa (razen Erasmus+, ki smo ga omenili že v prejšnjem vprašanju).

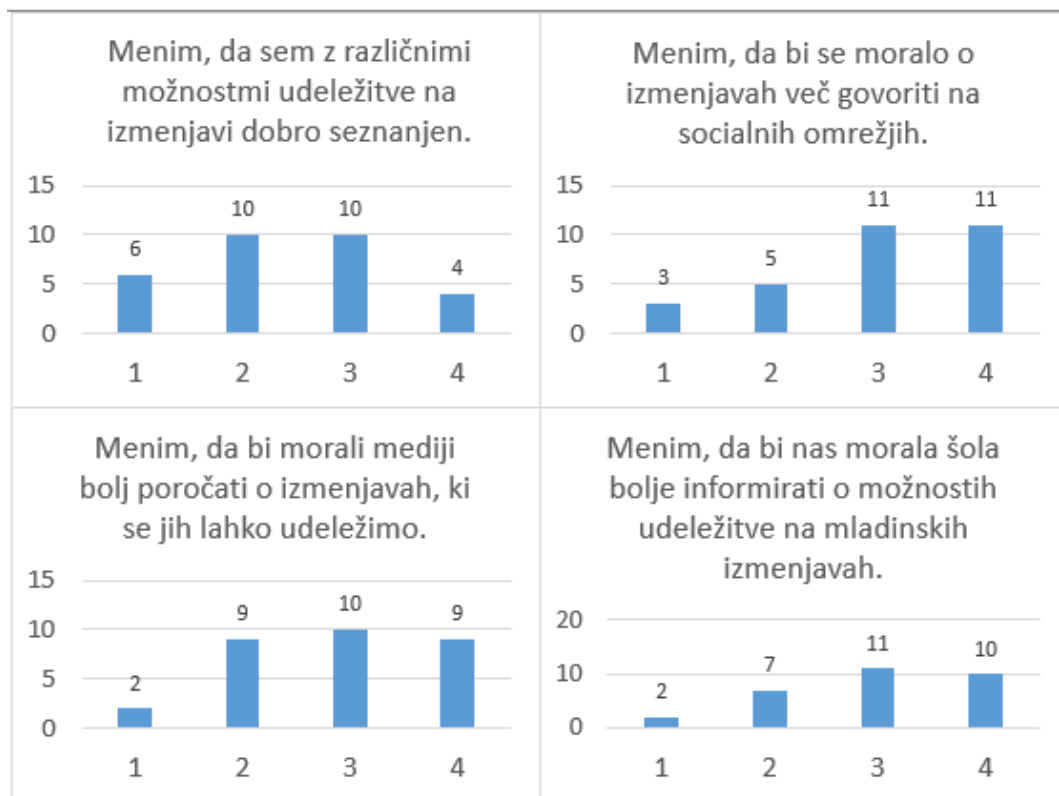
Od tridesetih anketirancev smo dobili en odgovor EF exchange. EF exchange je program, ki organizira veliko različnih izmenjav za dijake, študente ter tudi odrasle, zato je bil odgovor seveda pravilen.

To je bil tudi edini pravilni odgovor, saj ostali anketiranci na vprašanje niso odgovorili, se dejali, da drugih programov ne poznajo, ali pa napisali program (npr. losos) o katerem na internetu ne obstaja nič podatkov, zato sklepamo, da je odgovor napačen.

1.15 Naše možnosti udeležitve na izmenjavi.

Pri predzadnjem vprašanju smo anketirancem zastavili štiri trditve, povezane z našimi možnostmi udeležitve na izmenjavi ter poznavanjem teh. Nato smo jih prosili, da vsako ocenijo od 1 do 4 glede na to, kako močno se z dano trditvijo strinjajo.

1 (sploh se ne strinjam), 2 (delno se strinjam), 3 (strinjam se), 4 (popolnoma se strinjam)

Graf 9: naše možnosti udeležitve na izmenjavi

- *Menim, da sem z različnimi možnostmi udeležitve na izmenjavi dobro seznanjen*
Pri prvi trditvi so z 4 (popolnoma se strinjam) odgovorili štirje udeleženci. Deset jih je izbralo 3, in prav toliko 2. Šest anketirancev je odgovorilo z 1, sploh se ne strinjam. Kot lahko vidimo je bilo število odgovorov z 1 ali 2 (ljudi, ki se sploh ne strinjajo ali delno strinjajo) le malo več kot odgovorov 3 ali 4 (strinjam se/popolnoma se strinjam).

S tem vprašanjem smo tudi povezali zadnjo hipotezo: večina udeležencev bi se strinjala, da niso dobro seznanjeni z različnimi možnostmi udeležitve izmenjav ter z organizacijami, ki jih organizirajo. Iz podatkov lahko vidimo, da večina udeležencev sicer meni, da s tem ni najbolj seznanjena. Rezultati so si zelo podobni. Za namen naše naloge smo hipotezo potrdili, bi pa raziskavo zagotovo morali ponoviti.

- *Menim, da bi se moralo o izmenjavah več govoriti na socialnih omrežjih.*
Pri drugi trditvi jo je enajst udeležencev ocenilo z 4, ter prav toliko s 3. Pet jih je izbralo odgovor »delno se strinjam« ter trije »sploh se ne strinjam«.

V primerjavi s prvo trditvijo so tukaj rezultati bolj enakomerni; večina udeležencev se s trditvijo strinja, ali pa celo popolnoma strinja.

Takšen rezultat smo tudi pričakovali, kajti mladi veliko časa preživimo na socialnih omrežjih. Zaradi tega bi oglaševanje izmenjav zagotovo pripomoglo k njihovi popularnosti, saj bi tako doseglo kar največje število mladih.

- *Menim, da bi morali mediji (časopisi, revije ter televizija) bolj poročati o izmenjavah, ki se jih lahko udeležimo.*
Pri tretji trditvi je devet ljudi dejalo, da se popolnoma strinjajo, deset pa, da se strinjajo. Devet jih je izbralo odgovor 2- delno se strinjam, dva pa se sploh ne strinjata.

Približno dve tretjini vseh anketirancev se vsaj delno strinjata, da bi morali mediji več poročati o mladinskih izmenjavah. Hkrati pa se jih približno tretjina s tem strinja le delno. Razlog za te odgovore bi bilo lahko to, da najstniki ter mladi odrasli pogosto ne spremljajo klasičnih medijev, oziroma jih spremljajo manj, kot odrasli. V kolikor upoštevamo to so morda socialna omrežja za oglaševanje bolj pomembna, hkrati pa bi tudi oglaševanje v klasičnih medijih zagotovo poskrbelo za to, da bi bilo z izmenjavami seznanjenim več mladih.

- *Menim, da bi nas morala šola bolje informirati o možnostih udeležitve na mladinskih izmenjavah (kje ter kako se prijavimo?)*
Zadnja trditev, ki smo jo postavili pri petnajstem vprašanju je bila, da bi nas morala o mladinskih izmenjavah bolj informirati šola. Seveda tu lahko v odgovorih pride do večjih razlik, saj je to zelo odvisno od tega, katero šolo obiskujemo/smo obiskovali, saj nekatere šole o izmenjavah govorijo dosti več kot druge. Vseeno smo se to vprašanje odločili vključiti, da dobimo občutek, kakšno je povprečno stanje na več šolah. Deset anketirancev je izbralo odgovor 4, enajst pa odgovor 3. Sedem se jih je odločilo za odgovor 2, dva pa za odgovor št. 1.

Kot lahko vidimo se je večina anketirancev z dano trditvijo strinjala oziroma popolnoma strinjala. Iz tega lahko sklepamo, da bi večina šol lahko o izmenjavah govorila več. Pogosto šole tudi sodelujejo s prostovoljci, ki pridejo v Slovenijo, ter občasno pomagajo v šoli. Morda bi lahko tem prostovoljcem namenili eno uro, da dijakom na kratko predstavijo izmenjave- njihov pomen, prednosti, slabosti... S tem bi bili dijaki o izmenjavah bolj informirani, ter bi se jih morda v prihodnosti udeležili tudi sami.

1.16 Kaj bi po vašem mnenju lahko naredili, da bi bilo z izmenjavami seznanjenih več ljudi?

Pri zadnjem, šestnajstem vprašanju, smo za konec želeli še izvesti predloge anketirancev o tem, kaj točno bi lahko naredili, da bi več ljudi slišalo za izmenjave.

Dobili smo kar nekaj predlogov. Nekateri izmed njih so bili zagotovo zanimivi, a težko uresničljivi (kot na primer denarne nagrade in obvezne izmenjave po koncu šolanja), nekaj pa smo jih izločili, ker niso bili povezani z vprašanjem. Odločili smo se izbrati pet predlogov, ki so se pojavili največkrat ter so se tudi nam zdeli najbolj uresničljivi:

- Postaviti platformo z vsemi izmenjavami, ki so trenutno na voljo.
Ta predlog se nam je zdel dober, saj obstaja ogromno različnih programov, ki izmenjave organizirajo. V naši avtentični izmenjavi smo sicer omenili le tri (ICYE, Erasmus+ ter EF exchange) a v resnici jih obstaja še mnogo več, zato samo iskanje izmenjave, primerne za nas, včasih lahko predstavlja problem. S platformo bi bile vse zbrane na enem mestu, in bi jih lažje najti. Seveda pa bi morali poskrbeti, da bi bila platforma zelo pregledna.
- Letaki v omaricah dijakov na šolah, ter v barih.
Drugi predlog se nam je zdel zanimiv, saj bi z letaki zagotovo povečali število ljudi, ki so z izmenjavami seznanjeni, in bi se jih posledično morda tudi udeležili.
- Fotografske razstave.
Z organizacijo fotografskih razstav na temo izmenjav bi lahko pritegnili dosti mladih, ki bi se razstave udeležili. Fotografije bi bile lahko zbrane iz različnih izmenjav, ter bi kazale, kaj se na izmenjavah počne.
- Več govora o njih/oglaševanja na šolah.
Kot smo že omenili pri petnajstem vprašanju bi lahko s tem, da bi v šolah več govorili o izmenjavah, zagotovo zvečali priljubljenost med mladimi.
- Poskrbeti, da bi se mladi o njih več obveščali med sabo.
Zadnji predlog se nam je zdel dober zato, ker mladi pogosto poslušamo svoje vrstnike. S tem, da bi poskrbeli, da se več obveščamo med sabo, bi zagotovo lahko zvišali število ljudi, ki so z izmenjavami seznanjeni ter se jih morda tudi udeležijo. Problem pa tu nastane v tem, kako točno bi to dosegli.

3.2.2 Intervju s Katarino Nučič

Prvi intervju je potekal s Katarino Nučič, bivšo direktorico in trenutno zaposleno v Mladinskem centru Trbovlje. Zastavili smo ji 10 vprašanj o mladinskih izmenjavah, z vprašanji pa smo se v večini osredotočili na tiste izmenjave, ki potekajo v okviru trboveljskega mladinskega centra.

1. Koliko mladinskih izmenjav organizira MCT letno?

V letih 2016-2019 je MCT gostil 20 mladinskih izmenjav, ki so jih načrtovali, organizirali in izvedli mladi iz Trbovelj, s podporo mladinskih delavcev MCT, torej v povprečju 5 na leto. Mladinske izmenjave, ki so zajete v številu so izključno gostiteljske mladinske izmenjave v okviru programa ERASMUS+, kar pomeni, da so mladi s podporo mladinskih delavcev načrtovane projekte izmenjav prijavi na razpis programa E+ in uspeli zanje pridobiti evropska sredstva. Poleg mladinskih izmenjav pa je MCT izjemno aktiven tudi v drugih akcijah programa – učne mobilnosti za mladinske delavce (treninki, seminarji), transnacionalne mladinske pobude, strateška partnerstva, evropsko prostovoljstvo (prej Evropska prostovoljska služba, od leta 2018 program Evropska solidarnostna enota).

Poleg gostiteljstva, je MCT redno tudi partner v projektih izmenjav in ostalih mobilnosti, ki jih organizirajo organizacije v drugih državah. Na ta način dobijo mladi iz Trbovelj priložnost, da se v okviru teh projektov odpravijo po učno izkušnjo v tujino

Mladinski center Trbovlje je v treh letih gostil 20 mladinskih izmenjav, v povprečju jih torej gosti 5 na leto, kar je za občino, s približno 16.000 prebivalci, v kateri se mladinski center nahaja, kar precej. Po podatkih s spletne strani (mlad.si 2013), smo raziskali, da so v Celjskem mladinskem centru v letu 2013 od marca do junija gostili tri mladinske izmenjave. V štirih mesecih so torej gostili tri izmenjave, v mladinskem centru Trbovlje pa jih v povprečju 5 na leto. V primerjavi z občino Celje, ki ima po podatkih iz leta 2017 38.000 prebivalcev, bi pričakovali, da ima občina Celje več izmenjav, seveda pa na število izmenjav vplivajo tudi drugi dejavniki ne le število prebivalcev v občini.mlad.si, [online]. [Citirano 04.05.2020]. Dostopno na naslovu: <http://arhiv.mlad.si/2013/08/mladinske-izmenjave-v-celjskem-mladinskem-centru/>

2. Ali so programi izmenjav različni ali precej podobni?

Programi sledijo ciljem programa ERASMUS + in so si zato v nekaterih temeljih enaki (sledenje učenim učinkom, aktivno sodelovanje mladih od načrtovanja do izvedbe, refleksija in evalvacija). Kljub temu so tematike precej različne. Kompetence, ki jih pri tem razvijajo mladi, so odvisne od teme in metodologije izvedbe aktivnosti. Tematika in metodologija sta v večini odvisni od potreb mladih, ki aktivno pristopijo k načrtovanju. Celotna izmenjava tako nagovarja potrebe mladih udeležencev, kot tudi potrebe lokalnih okolij iz katerih mladi prihajajo.

Skozi leta so mladi spoznavali teme strpnosti, razumevanja, kulturne dediščine, podjetništva, inkluzije idr. Metodologije, ki so bile uporabljene za spoznavanje teh tematik pa so bile npr. gledališče, ples, multimedija, glasba, novinarstvo, poezija idr.

Kot je gospa že omenila, so si programi lahko v nekaterih temeljih zelo podobni in hkrati tudi različni, kar se tiče pridobivanja kompetenc. Za primer, kjer lahko to dokažemo, si lahko izberemo dve mladinski izmenjavi npr. mednarodna izmenjava s pobrateno občino Sallaumines in izmenjava z gimnazijo Scheinfeld. Kot je že v teoriji omenjeno, je izmenjava z občino Sallaumines potekala tako, da sta slovenska in francoska ekipa med izmenjavo v tuji državi bivali v domu. Torej, ko je bila slovenska ekipa v Franciji, je precej več časa preživela s slovenskimi vrstniki kot pa s francoskimi. Enako velja za francosko skupino v Sloveniji. Izmenjava z gimnazijo Scheinfeld pa je potekala tako, da je nemški partner stanoval s slovenskim partnerjem in obratno. Iz tega lahko sklepamo, da so pri izmenjavi z gimnazijo Scheinfeld mladi precej bolj pridobivali na potrpežljivosti in samostojnosti, saj so 5 dni preživeli z osebo za katero so bili deloma tudi odgovorni. Pri izmenjavi s Salluminesom pa so precej bolj pridobivali kulturna in kulinarična znanja, saj so si ogledali nekaj francoskih mest in znamenitosti ter tudi poskusili francosko hrano. Seveda to ne pomeni, da niso pridobivali drugih kompetenc, le poudarek je bil na teh. Torej po tem lahko tudi sklepamo, da ne glede na podobne programe (sledenje učenim učinkom, aktivno sodelovanje mladih od načrtovanja do izvedbe, refleksija in evalvacija), lahko mladi razvijejo različne kompetence.

3. Kaj je po vašem mnenju bistven cilj mladinskih izmenjav?

Mladinske izmenjave pomenijo pridobivanje in ozaveščanje učnih izkušenj na neformalen in priložnosten način, v okviru mladinskega dela. Mladi na ta način spoznavajo družbeno aktualne teme na medvrstniški ravni in v medkulturnem okolju. Na ta način še bolj okrepijo zavedanje, da imajo mladi v različnih okoljih pravzaprav zelo podobne potrebe in se soočajo s podobnimi strahovi ali izzivi. Na ta način krepijo solidarnost in razumevanje med vrstniki in med različnimi kulturami.

Vsaka mladinska izmenjava ima cilje. Seveda so cilji izmenjav različni, oblikujejo pa se lahko glede na tematiko izmenjave. Ker pa vse mladinske izmenjave ponujajo pridobivanje in ozaveščanje učnih izkušenj na neformalen in tudi priložnosten način, se nam zdita po raziskovanju in tudi po besedah gospe Katarine Nučič skupna in tudi bistvena cilja vseh mladinskih izmenjav ne glede na tematiko, predvsem učenje in druženje s poudarkom na razumevanju drug drugega.

4. Med seboj se lahko razlikujejo tudi teme izmenjav, mladi se prijavljajo na razpise, ki že določajo vsebino oziroma temo izmenjave. Katere vsebine po vašem mnenju mlade pritegnejo najbolj?

Tiste, ki nagovarjajo njihove potrebe. Zato v MCT med prioritete našega delovanja postavljamo aktivno sodelovanje mladih od načrtovanja do izvedbe. Kadar so mladi aktivni soustvarjalci družbenega dogajanja, ali zgolj aktivnosti, projektov in (ali) programov takrat so zavzeti in zainteresirani za sodelovanje. Torej kadar imajo mladi priložnost, da jih poslušamo in tudi slišimo, takrat stopajo skozi življenje odgovorno, avtonomno, s pripravljenostjo na odprti dialog in z željo po učenju in razvoju. Torej zaključek na vprašanje, kolikor mladih, toliko je lahko zanje zanimivih tematik za obravnavo.

(RAZLAGA: mladi izrazijo potrebo ali dajo pobudo, nato s podporo mladinskih delavcev načrtujejo, organizirajo in nato izvedejo projekt – to pomeni, da so mesta gostiteljskih izmenjav pravzaprav že zasedena v času načrtovanja le te, tako da razpisov o prostih mestih pravzaprav ne delamo. Drugače pa je pri izmenjavah, ki se dogajajo izven MCT, ko je MCT zgolj partner v projektu. Takrat so zanimivejše tiste, ki se obravnavajo aktualne teme ter uporabljajo orodja, ki so mladim zanimiva – gledališče, multimedijška orodja).

Vsi mladi imamo različne prioritete in posledično tudi potrebe, med katere seveda ne štejemo fizioloških (hrana, voda, kisik, spanje ...), temveč psihosocialne. Nekaterim so lahko bolj pomembne kognitivne potrebe (potrebe po znanju in razumevanju, vedoželjnosti, radovednosti, raziskovanju), ti se bi najverjetneje prijavili na izmenjave z vsebino učenja. Spet drugi pa imajo večje estetske potrebe po npr. umetnosti (likovni, glasbeni ...), ti pa bi se najverjetneje udeležili oz. prijavili na izmenjavo z vsebino ustvarjanja, risanja, fotografiranja. Vsebinska izmenjava, katere bi se je posameznik udeležil, je torej zelo povezana in odvisna od potreb posameznika. Seveda pa se zaposleni v mladinskih centrih trudijo poslušati in kar se da ugoditi željam mladih pri pripravi vsebin izmenjave.

5. Mladinske izmenjave imajo tako prednosti kot tudi slabosti. Se vam zdi da prevladujejo prednosti in pozitivne izkušnje ali slabosti in negativne izkušnje?

Kot izkušena mladinska delavka, slabosti ne zaznavam. Program omogoča izjemno široke možnosti za razvoj praktično vseh osem ključnih kompetenc vseživljenjskega učenja, na mladim zanimiv način. Je pa pri kakovosti izvedbe vsekakor izjemno pomembna visoka stopnja profesionalnosti mladinskih delavcev in organizacije ter zelo dobro poznavanje načel in vrednot mladinskega dela.

Vsaka izmenjava ima lahko tako prednosti kot tudi morebitne slabosti. Specifičnih prednosti in slabosti ne bomo naštevali, ker so vključene že v teoriji. Pri tem vprašanju pa nas je zanimalo predvsem mnenje izkušenega mladinskega delavca, ki ima veliko izkušenj z mladimi in mladinskimi izmenjavami, saj bo le ta znal povedati strokovno mnenje o tem. Kot je zapisala gospa Katarina Nučič, da ne zaznava slabosti mladinskih izmenjav, smo tudi sami prek raziskovanja ugotovili, da imajo zagotovo več prednosti. Program namreč omogoča veliko možnosti za razvoj različnih kompetenc in se tudi prilagaja mladim, da se počutijo sprejete in pomembne.

6. Kdo je po vašem mnenju primeren udeleženec za mladinsko izmenjavo?

Mladinske izmenjave so namenjene vsem mladim v starosti 13 – 30 let. Program ERASMUS+ še posebej spodbuja udeležbo tistih, ki zaradi različnih okoliščin takšnih izkušenj ne morejo pridobiti kje drugje.

Mladinske izmenjave so namenjene vsakomur, ki so željni novega znanja in spoznavanja novih ljudi. Pri nekaterih izmenjavah pa je tudi starostna omejitev in sicer ta se giba od 13 do 30 let, seveda pa je pri vsakem programu različna starostna omejitev. Tukaj lahko spet primerjamo izmenjavo z gimnazijo Scheinfeld in izmenjavo s pobrateno občino Sallaumines. Izmenjave z gimnazijo Scheinfeld se udeležijo na slovenski strani dijaki 2. letnika Gimnazije in ekonomske srednje šole Trbovlje v okviru programa splošnega in športnega oddelka gimnazije, torej so vsi stari od 15 do 17 let. Izmenjave s pobrateno občino Sallaumines pa so se npr. v letu 2019 udeležili učenci 9. razreda osnovnih šol v Trbovljah in dijaki srednjih šol, ki so takrat ravnokar zaključili 1. letnik. Torej kriterije kot so starost in starostna omejitev, največkrat določijo organizatorji mladinskih izmenjav.

7. Ena izmed mladinskih izmenjav, ki jo je MCT gostil, je bila mednarodna mladinska izmenjava z naslovom »ker smo drugačni« v kateri sta kot partnerja sodelovala:

- **Udruženje gradjana »Stopama pobednika« Lazarevac (Srbija),**
- **SOU Goce Delcev iz Valandovega (Makedonija).**

A) Kakšni so bili vtisi udeležencev v tej izmenjavi?

Vtisi srbskih in makedonskih udeležencev so bili izjemno pozitivni. V Sloveniji je mladinsko delo dobro razvito, občina Trbovlje zaradi razvoja MCT skozi leta, izstopa po kakovostnem mladinskem delu v nacionalnem merilu. Razlog za to so tudi odlični prostorski pogoji, ki jih je MCT realiziral v letu 2011 s pomočjo sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in občine Trbovlje. V Srbiji in Makedoniji takšnih pogojev nimajo, niti nimajo tako razvitega mladinskega dela. To je pustilo izjemen vtis na udeležence. Živeti in se učiti na njim prijazen način v prostorih, ki spodbujajo kreativnost mladih, je pustilo velik pečat.

Vtisi udeležencev izmenjav se po navadi med seboj razlikujejo. Nekateri imajo bolj pozitivne izkušnje nekateri manj, seveda pa na to vpliva veliko dejavnikov. V Sloveniji je mladinsko delo zelo dobro razvito, kjer zelo izstopa tudi občina Trbovlje zaradi razvoja Mladinskega centra Trbovlje skozi leta. Velik vpliv so tukaj imela sredstva Evropskega sklada, saj so občini Trbovlje omogočile razvoj in dobre prostorske pogoje. Kot je že gospa Katarina Nučič zapisala pa tako dobrih pogojev v Srbiji in Severni Makedoniji nimajo. S tem pa lahko tudi razumemo zakaj so bili njihovi vtisi tako pozitivni.

A) Katere so bile po vašem mnenju prednosti in pozitivne izkušnje te izmenjave?

Mladi so z udeležbo v projektu dobili prvo mednarodno in medkulturno učno izkušnjo. S sodelovanjem v nacionalno mešanih skupinah so na tematskih delavnicah okrepili 8 ključnih kompetenc, spoznali dve novi kulturi in jezika. Ugotovili so, da se lahko učijo tudi na neformalen, izkustven in zabaven način preko aktivnosti, ki so izhajale iz njihovih želja, potreb in zanimanj hkrati pa so sklepali tudi nova prijateljstva. Postali so bolj samostojni in samozavestni, saj so ugotovili, da se vrstniki v drugih državah soočajo z enakimi vsakodnevnimi izzivi. Imeli so možnost odločanja v skupinah, s čimer so se naučili argumentiranja in prevzemanja odgovornosti za svoje odločitve. Spoznali so, da delo v skupini ne pomeni, da eden odloča, drugi pa slepo sledijo, temveč so se ob tem naučili tudi aktivnega medsebojnega poslušanja in izražanja svojega mnenja. Postali so strpnejši drug do drugega, do drugačnosti in drugih kultur. Slovenska ekipa je razvila tudi izjemen čut za odgovornost, saj so se zaradi vpetosti v projekt od samega

začetka čutili odgovorne, da primerno sprejmejo vrstnike, jim razkažejo mesto, jim pokažejo svoje šole, jih predstavijo vrstnikom, sami poznajo vse podrobnosti glede urnika in poteka ter se izkažejo kot dobri gostitelji.

Udeleženci so na izmenjavi pridobili in okrepili mnogo kompetenc, posledično je imela izmenjava tudi veliko prednosti. Spoznali so novi kulturi, jezika, naučili so se dela v skupinah, kako biti bolj samozavestni in samostojni, sklepali pa so tudi nova prijateljstva, kar je ena bolj pomembnih kompetenc. Razvidna pa je lahko tudi razlika med prednostmi med slovenskimi udeleženci in srbskimi ter makedonskimi. Slovenski udeleženci so v tej izmenjavi predvsem izkusili vlogo odgovornosti, saj so se čutili odgovorne za ogled mesta, predstavitev vrstnikom, s tem pa so tudi krepili kompetenco odgovornosti. Makedonski in srbski udeleženci pa so bolj krepili kompetence ozaveščanja o tuji kulturi, seveda pa so krepili svoje kompetence tudi na ostalih prej omenjenih področjih.

B) Katere pa morebitne slabosti in negativne izkušnje?

- /

Nekatere mladinske izmenjave imajo lahko tudi slabosti oz. imajo udeleženci negativne izkušnje, te pa seveda niso nujne, da nastopijo. Po mnenju gospe Katarine Nučič v tej izmenjavi ni bilo negativnih vtisov ali katerihkoli drugih slabosti.

8. Kolikšna je povprečna starost udeležencev?

- *Po pregledu poročil ugotovim, da je povprečna starost udeležencev tako gostiteljskih, kot pošiljajočih mladinskih izmenjav, 23 let. Mladinske izmenjave so vedno organizirane tako, da targetirajo ožjo starostno skupino, da ne prihaja do prevelikih razlik. Primer – od 13 – 16, 17 – 24, 25 in več. V MCT prevladujejo izmenjave za starostno skupino 17 - 24.*

Po pregledu poročil je razvidno, da je povprečna starost udeležencev tako pošiljajočih kot tudi gostiteljskih izmenjav 23 let. Mladi se v večini po končani srednji šoli vpišejo na fakultete, ki po navadi trajajo od 4 do 6 let. Torej, če povprečen srednješolec zaključi šolanje pri 19 letih in se takoj vpiše na fakulteto, zaključi študij pri 23. ali pa 25. letom. Po tem lahko sklepamo, da imajo študenti pri 23. oz. 25 letom največ časa in se zato udeležijo mladinskih izmenjav, kjer lahko pride tudi do možnosti stalne zaposlitve, hkrati pa imajo na izmenjavah priložnost, da vadijo ter izboljšajo njihovo znanje tujih jezikov. Razvijajo pa lahko tudi svoje vrednote in sposobnosti demokratičnega sodelovanja v družbi.

9. Se mladinskih izmenjav udeleži v povprečju več deklet ali fantov?

- *V povprečju je porazdelitev enakovredna. Zanimivo je, da morda v kakšni nacionalni ekipi prevladuje več deklet, pa jih je istočasno v drugi manj, kar skupaj vedno zagotavlja enakovredno porazdelitev.*

Čeprav v kakšni nacionalni ekipi prevladuje več deklet kot fantov, jih je pa istočasno v drugi manj. Torej kot je gospa Katarina Nučič zapisala, je v povprečju razdelitev enakovredna. Z raziskovanjem smo odkrili, da spol na splošno ne vpliva na udeležitev na mladinsko izmenjavo.

10. Se vam zdi, da so mladi dovolj seznanjeni z možnostmi udeležitve in z organizacijami, ki organizirajo mladinske izmenjave in kako bi jih lahko bolj seznanili?

- *Najboljši promotorji aktivnosti v mladinskem delu so mladi sami. Torej tisti, ki so se izmenjav udeležili, lahko najhitreje prepričajo še ostale in jih spodbudijo za sodelovanje. MCT je prostor kjer mladi začnejo svojo pustolovščino. To pomeni, da si želimo, da vsak mlad človek ve, da ko ima idejo, ko se mu zdi, da ni dovolj aktivnosti zanj, da le te morda niso prave, pristopi in nato s podporo mladinskih delavcev in s sodelovanjem sovrstnikov te ideje realizira. Kako še bolj informirati je vedno vprašanje.*

Kljub temu menim, da je odgovornost na obeh straneh. Tistega, ki informacijo širi in tistega, ki si informacijo želi. Tudi ta mora informacijo znati poiskati. Verjamem, da so mladi dovolj informirani, da pa morda zmanjka poguma, volje ali kaj tretjega, da informacije, ki pridejo do njih, nimajo vedno za posledico tudi aktivacijo.

Mlade se lahko informira, kar se tiče organizatorjev in možnosti udeležitve na različne načine, seveda pa so najboljši in najhitrejši promotorji mladi sami, ki lahko spodbudijo in prepričajo za sodelovanje pri izmenjavah še ostale. Po naši raziskavi in mnenju gospe Katarine Nučič, je vprašanje vedno, kako mlade bolj informirati, odgovornost pa je na obeh straneh-pri tistem, ki informacijo širi in pri tistem, ki informacijo prejme. Pozneje je vse odvisno od tega, kako se bo tisti, ki je prejel informacijo odzval. Lahko bi se odzval tako, da bi se mladinske izmenjave tudi sam udeležil in pozneje posredoval informacije naprej ali pa se izmenjave ne bi udeležil in s tem ne bi informiral drugih o vseh prednostih in pozitivnih izkušnjah izmenjave.

Sklep

S končanim prvim intervjujem lahko rečemo, da smo izvedeli kar nekaj novih informacij. Izvedeli smo, da ima MCT v občini Trbovlje kljub dokaj majhnemu številu prebivalstva veliko izmenjav, da so cilji, vsebine, nameni vsake izmenjave podobni in se med seboj tudi prepletajo, saj je vsem organizatorjem skupen cilj predvsem učenje in druženje s poudarkom na razumevanju drug drugega. Zdaj razumemo tudi, kako sestavljajo vsebine izmenjav in kakšne vsebine mlade najbolj pritegnejo.

Med drugim pa smo spoznali, da ni potrebno, da je največja prednost v mladinskih izmenjavah sklepanje prijateljstev in spoznavanja novih ljudi, kar je bila ena naših hipotez, ampak smo ugotovili, da lahko z udeležbo na izmenjavi naredimo tudi veliko stvari zase. Spoznamo novo kulturo, kulinariko in s tem postanemo zelo razgledani. Kar pa se tiče slabosti, smo spoznali, da so dosti manj prisotne kot smo pričakovali, mediji se niso izkazali kot najhitrejši promotorji, ki lahko mlade informirajo o mladinskih izmenjavah, temveč smo to mi-mladi. Kot zadnje pa smo izvedeli, da spol ravno ne vpliva na število fantov in deklet na izmenjavi ter da je povprečna starost udeleženca 23 let kar povezujemo s tem, da imajo pri teh letih mladi največ časa, saj končujejo fakulteto.

3.2.3 Intervju z Jano Mlakar Adamič

Drugi intervju je potekal z Jano Mlakar Adamič univ. dipl. etnol. In soc. kult., ki je zaposlena v Zasavskem muzeju Trbovlje kot muzejska svetnica. Z intervjujem smo želeli predvsem izvedeti nekaj osnovnih podatkov o mladinski izmenjavi med občino Trbovlje in francosko občino Sallaumines.

- 1. Občini Trbovlje in Sallaumines sta pobrateni že od leta 1964 in sodelujeta pri mnogih dogodkih. Eden teh dogodkov bi bile lahko tudi mladinske izmenjave. Koliko časa že potekajo mladinske izmenjave med občinama?**

Mladinske izmenjave med občinama T. in S. so se začele leto dni po podpisu listine o pobratenju (1.6.1964), torej leta 1965.

Pri tem vprašanju smo želeli raziskati oz. ugotoviti predvsem od kdaj pobrateni občini že sodelujeta. Trbovlje in Sallaumines sta že od leta 1964 pobrateni mesti (56 let). Omenjeni občini sta leta 1964 podpisali listino o pobratenju, družilo ju je namreč rudarstvo na katerem sta lahko osnovali sodelovanje. Sodelovanje se lahko vidi že v zgodovini, saj so mnogi trboveljski rudarji pred drugo vojno izgubili delo, le-tega pa so našli potem v francoskih premogovnikih. Po raziskovanju pa smo odkrili, da sta občini od leta 1965 izvajali tudi mladinske izmenjave.

2. S kakšnimi nameni sta se občini sploh odločili za meddržavno mladinsko izmenjavo?

S protokolom o prijateljstvu sta se občini obvezali, da bosta »pospeševali izmenjavo izkušenj na področju kulture, umetnosti, gospodarstva in drugih dejavnosti v prid trajnega prijateljstva prebivalstva Sallauminesa in Trbovelj«. Načrtovane so bile redne izmenjave, za programe so bili zadolženi predstavniki obeh občin.

Najbolj se pobratenje dveh nekdanjih rudarskih občin manifestirajo ravno prek mladinskih izmenjav, ki jih v veliki meri financira občina. Mladostniki preživljajo počitnice s prijatelji, spoznavajo nove in si ob tem širijo splošno obzorje. Angažirani so pri športnih aktivnostih in pri ogledih kulturnih znamenitosti.

Vsak organizator izmenjave ima določen namen, zaradi katerega bi želel izvesti mladinsko izmenjavo. Ti se med seboj razlikujejo, zato smo pri tem vprašanju želeli izvedeti, s kakšnimi nameni sta se občini sploh odločili za mladinsko izmenjavo. Ker sta občini pobrateni, sta se s protokolom o prijateljstvu obvezali, da bosta pospeševali izmenjavo izkušenj na mnogih področjih kot so npr. kultura, umetnost, gospodarstvo ... Tako so bile načrtovane mladinske izmenjave, s katerimi pa so tudi dosegli zadan cilj - pospeševanje izmenjav izkušenj na področjih kulture, umetnosti, gospodarstva itn.

3. Kakšni so cilji oz. nameni izmenjave med pobratenima občinama?

»Ne pozabimo, da se je sodelovanje hitro uresničilo z mladimi in z izmenjavo delegacij. Danes se mladi obeh mest in obeh narodov bolje poznajo, skozi vsakoletne izmenjave se gradijo vezi in odnosi, ki omogočajo boljše razumevanje med ljudmi in prijateljstvo. To globoko čustvo je prisotno pri ljudeh v Sallauminu in v Trbovljah, v Franciji in v Jugoslaviji.« [Sallaumines Infos No5, maj 1980]. Pojasnilo citata: leto 1980 je zaznamovala smrt Josipa Broza Tita. Občina Sallaumines je sočustvovala z občino Trbovlje (zastave spuščene na pol droga) in v žalostnih okoliščinah ponovno potrdila globoko prijateljstvo med dvema rudarskima mestoma.

Preden analiziramo odgovor na zastavljeno vprašanje, se je potrebno vprašati, kaj je namen pobratenja občin na splošno in slednji je zblížati dve velikokrat oddaljeni občini in omogočiti njuno sodelovanje. Občini sta tako v prijateljskih odnosih, ki pa se lahko najboljše pokažejo tako, da so v toplih odnosih njuni prebivalci. To je lahko težava zaradi oddaljenosti občin in mladinske izmenjave so verjetno ena najboljših, če ne najboljši način, kako zblížati prebivalce dveh tako oddaljenih občin in tako doseči cilj - prijateljski odnos med dvema mestoma. To prijateljstvo se je, kot je navedla gospa Jana Mlakar Adamič pokazalo tudi v letu 1980, ko je Jugoslavija izgubila svojega dolgoletnega voditelja Josipa Broza Tita in so v Sallauminu empatično izrekli sožalje z zastavami na polovici droga.

4. Kot vsaka izmenjava pa ima najbrž tudi ta izmenjava prednosti in slabosti: A) Katere bi bile prednosti?

Izkušnja mobilnosti, spoznavanje Evrope, spoznavanje druge kulture, gojenje medkulturnega dialoga v večnacionalni evropski skupnosti, sklepanje prijateljstev, samostojnost.

Z raziskovanjem smo postopoma odkrili, da v mladinskih izmenjavah prevladujejo predvsem prednosti, le redko pa je zaznati slabosti. Prednosti je veliko in se po navadi med seboj prepletajo. Ena glavnih prednosti bi tako lahko bila spoznavanje Evrope, druga pa spoznavanje druge kulture. Iz tega pa se zelo dobro vidi, da s tem, ko spoznavamo Evropo, širimo tudi novo znanje o tuji kulturi. To vprašanje bo zaradi hipotez pozneje koristno tudi, ko bomo oblikovali zaključke.

B) Katere bi bile slabosti?

O slabostih niti organizatorji niti udeleženci izmenjav niso govorili. Bolj neprijetnost kot slabost bi lahko bilo, da so imeli spremljevalci skupin na teh potovanjih veliko odgovornost. Včasih je šlo tudi kaj narobe – zamujen vlak, ni bilo avtobusa, jezikovne prepreke ..., nihče pa ni imel slabih izkušenj z otroki.

Včasih pa se pojavijo tudi slabosti, ki pa so kot smo že dejali redke. Kot je že v zgornjem odgovoru na vprašanje omenjeno, niso o slabostih niti organizatorji niti udeleženci govorili. Tudi to vprašanje bo lahko zelo koristno, ko bomo govorili o hipotezah in omenjenih jezikovnih preprekah.

5. Vtisi med posameznimi udeleženci so najverjetneje različni.

Se vtisi po izmenjavi med francosko in slovensko mladino razlikujejo po zadovoljnosti?

Imajo slovenski udeleženci v povprečju bolj pozitivne vtise kot francoski?

Oboji so imeli pozitivne izkušnje. Trboveljčane je tu in tam zmotila kakšna malenkost, npr. hrana, ki je niso bili navajeni ali pa se jim je zdelo, da kakšen ogled ni bil dovolj zanimiv. V prvih letih izmenjav je bilo nekaj težav pri druženju s francoskimi otroki, ker so bili ti bistveno mlajši. Na splošno pa prevladuje dober vtis. Odziv francoskih otrok mi je manj znan, iz drobcev je zaznati, da jih je fascinirala narava (kako zelo zelena je Slovenija). Objave v njihovem občinskem časopisu pa kažejo na pozitivne odzive.

Udeleženci izmenjav so imeli pretežno vsi pozitivne izkušnje, saj so vsi potovali v tujo državo, ki je bila za nekatere od njih celo nekaj novega. Trboveljčane je menda tu pa tam zmotila le hrana ali pa kakšen ogled, ki se jim ni zdel zanimiv. Francoske udeleženke pa naj bi predvsem fascinirala narava v Sloveniji, kar lahko razumemo, saj je Slovenija bistveno bolj »zelena« kot Francija. Če bi primerjali vtise francoskih in slovenskih udeležencev, bi lahko rekli, da so bili oboji vsak na svoj način navdušeni in zadovoljni. Francoski udeleženci naj bi bili zelo fascinirani nad naravo v Sloveniji, slovenski pa predvsem nad Francijo samo, saj nekateri so zaradi izmenjave prvič obiskali Francijo.

6. Kdo se lahko udeleži te izmenjave? Je kakšna omejitev oziroma pogoj, da se je lahko posameznik udeleži?

V prvih letih izmenjave je bil kriterij učni uspeh in spol. Leta 1965 (prva izmenjava) so potoval v Francijo samo fantje, naslednje leto samo dekleta. Kriteriji so se skozi leta spreminjali. Starost udeležencev izmenjav je (bila) med 11 in 15 let.

Kriterije za udeležbo na izmenjave po navadi določijo organizatorji, ti pa so si različni. V prvih letih izmenjave sta bila npr. glavna kriterija spol in učni uspeh. Torej so imeli prednost tisti, ki so imeli dobri učni uspeh. Kriteriji so se seveda s časom spreminjali. Tukaj lahko primerjamo tudi kriterije za udeležitev mednarodne izmenjave z Gimnazijo Scheinfeld in mednarodno izmenjavo z občino Sallaumines. Kriteriji za udeležitev mednarodne izmenjave z gimnazijo Scheinfeld so bili v letih 2019/2020 obiskovanje 2. letnika Gimnazije in ekonomske srednje šole Trbovlje v okviru programa gimnazija (do letošnjega leta tudi 3. letniki), medtem, ko je bil kriterij za udeležitev mednarodne izmenjave z občino Sallaumines v letih 2019/2020 zaključen 9. razred osnovne šole oz. zaključen 1. letnik srednje šole v Trbovljah.

7. Koliko mladih se udeleži letno mladinske izmenjave na francoski in slovenski strani?

Izmenjave otrok potekajo redno, zadnja leta vsako drugo leto, ko 10 otrok iz Sallauminesa obiše Slovenijo in 10 mladih Trboveljčanov Francijo.

Tudi število udeležencev posamezne izmenjave se lahko razlikuje. Pri nekaterih izmenjavah je število udeležencev omejeno, pri nekaterih pa ni. V tem primeru obišče Francijo 10 slovenskih udeležencev in Slovenijo 10 francoskih.

8. Katere dejavnosti mladi izvajajo med izmenjavo?

Ogledi znamenitosti in zanimivosti, različne delavnice. Več - Mladinski center Trbovlje.

Mladi naj bi si po besedah gospe Jane Mlakar Adamič med mladinsko izmenjavo s pobrateno občino Sallaumines ogledali znamenitosti in zanimivosti nekaterih mest in izvajali mnoge delavnice, za več informacij pa je predlagala mladinski center.

9. Kje so slovenski gosti nastanjeni v Franciji in kje francoski v Sloveniji?

Različno, v različnih obdobjih. Več - Na isti valovni dolžini - Bratska in partnerska mesta občine Trbovlje.

Za udeležence izmenjav nimajo določenega stalnega prostora, ki bi bil enak za vse udeležence vsako leto, vendar se lokacije njihove nastanitve z leti prilagajajo okoliščinam in potrebam francoskih in slovenskih gostov. Glede na to, da se izmenjava izvaja enkrat na dve leti z manjšim številom učencev, verjetno ni potrebe po posebnih prostorih za potrebe izmenjave, v kolikor pa se bo to spremenilo, bo morebiti tudi takšne prostore potrebno urediti.

Sklep

S tem intervjujem je bilo mogoče hitro brez težav bolje spoznati in pridobiti informacije o mladinski izmenjavi med občinama Trbovlje in Sallaumines, ki poteka že od leta 1965. Izmenjave dvakrat vsako leto potekajo, ker obe mesti družijo podobna gospodarska usmeritev; rudarstvo, industrija itn. Spoznali smo, da je cilj pobratenja občin predvsem povezati prebivalce občin, pri čemer mladinska izmenjava z ogledi, aktivnostmi, spoznavanjem in medsebojnim druženju predstavlja ključni člen zbliževanja prebivalcev.

Veliko je bilo tudi govora o pozitivnih platih izmenjav, spoznavanju nove kulture države in predvsem ljudi, na rahlo presenečenje pa o slabostih ni bilo rečenega skoraj nič, mogoče le kakšna manjša težava v komunikaciji. Enako je bilo tudi z vtisi udeležencev, ki so bili splošno zelo pozitivni, slabih mnenj pa skoraj nikoli ni bilo. Izmenjav so se včasih udeležili le določeni, dandanes pa se je lahko udeleži vsakdo in sicer dvakrat letno po 10 otrok iz Slovenije in 10 iz Francije.

Kot zadnje smo izvedeli, da si mladi med izmenjavo večinoma ogledujejo znamenitosti in zanimivosti ter izvajajo različne aktivnosti. Kraj, kjer so nastanjeni pa se spreminja iz leta v leto, glede na potrebe izmenjave in učencev, kar je smiselno, saj izmenjava poteka le dvakrat letno.

Iz rezultatov, diskusije in zaključkov drugega intervjuja lahko:

- Potrdimo prvo hipotezo, saj se skoraj vsem udeležencem in organizatorjem zdijo izmenjave pozitivne izkušnje, ki nas bogatijo z znanjem.
- Potrdimo tudi drugo hipotezo, saj je ena izmed prednosti omenjena tudi sklepanje prijateljstev.
- Tretjo hipotezo potrdimo, ker je bilo govora tudi v težavi pri komunikaciji.
- Četrte hipoteze pa ne moremo niti ovreči niti potrditi, saj se nobeno vprašanje ni nanašalo na zastavljeno hipotezo.

4. Zaključek

V naši avtentični nalogi smo se odločili raziskati mladinske izmenjave.

Pred začetkom naloge smo si zastavili štiri hipoteze:

- H_1 – Večini ljudi se zdiyo mladinske izmenjave pretežno pozitivna izkušnja, s katero pridobimo veliko novih znanj ter izkušenj s področja tujega jezika.
- H_2 – Večina ljudi bi za največjo prednost izmenjave izbrala možnost spoznavanja novih ljudi in sklepanja novih prijateljstev.
- H_3 – Večina ljudi bi za največjo slabost izmenjave izbrala težave v komunikaciji (slabo razumevanje tujega jezika).
- H_4 – Večina udeležencev se bi strinjala, da niso precej seznanjeni z različnimi možnostmi udeležitve in z organizacijami, ki organizirajo mladinske izmenjave.

Pravilnost/napačnost hipotez smo se odločili preveriti predvsem s pomočjo ankete, ter tudi intervjujev, saj nas je zanimalo, ali bodo rezultati drugačni.

Prva hipoteza se je tako kot pri anketi, kot tudi pri intervjuju izkazala kot pravilna.

Pri drugi hipotezi so bili rezultati bolj mešani; s pomočjo ankete lahko hipotezo potrdimo. Pri intervjuju o pravilnosti hipoteze nismo bili čisto prepričani, a smo jo na koncu potrdili, saj je intervjuvanka sklepanje novih prijateljstev omenila kot eno glavnih prednosti.

Tretja hipoteza se je glede na anketo sicer pokazala kot pravilna, čeprav so bili rezultati zelo podobni. Prav tako pa se je kot pravilna pokazala tudi pri intervjuju, zato smo se jo na koncu odločili potrditi.

Zadnja hipoteza se je v anketi pokazala kot pravilna, čeprav so bili rezultati zelo podobni. V intervjuju nismo vključili nobenih vprašanj, s katerimi bi lahko hipotezo povezali, zato smo to hipotezo glede na anketo potrdili, zavedamo pa se, da bi potrebovali večji vzorec, v kolikor bi jo želeli potrditi dokončno.

Pred pisanju naše naloge smo si zastavili tudi tri cilje:

- Ugotoviti kdo vse organizira mladinske izmenjave in kakšne so naše možnosti udeležitve, saj se nam je zdelo, da z organizatorji nismo dovolj seznanjeni.
- Izvedeti za nekaj prednosti in slabosti mladinskih izmenjav.
- Ugotoviti, na kakšen način bi lahko mladim izmenjave bolj približali.

Prvi cilj smo se odločili doseči z intervjujema ter anketo z vprašanji 13, 14, 15 ter 16. Izvedeli smo, da so najbolj poznane izmenjave, ki jih organizirajo mladinski centri ter šole ter da večina mladih meni, da bi bili lahko z izmenjavami bolj seznanjeni. S tem smo tudi dosegli prvi cilj.

Tudi pri drugem cilju smo si pomagali z intervjujema ter anketo. Tokrat so se odgovori bolj razlikovali, saj je to zelo odvisno od izmenjave. Pri nekaterih je večji poudarek na pridobivanju samostojnosti ter samozvesti, seveda pa so tu prisotne tudi druge prednosti, kot na primer spoznavanje prijateljev, spoznavanje tuje kulture, učenje tujega jezika. Isto velja za tudi za slabosti, ki jih je dosti manj, a še vseeno so prisotne (na primer stroški, domotožje...).

Tudi tretji cilj smo uspešno dosegli. Ugotovili smo, da bi pri promociji izmenjav zagotovo lahko pomagali tudi mediji ter šole, a smo najboljši promotorji mladi sami. Zaradi tega bi se morali osredotočiti na to, da bi mladi svoje izkušnje delili z znanci in jim tako izmenjave približali. Še en način, ki bi se ga lahko poslužili, so tudi socialna omrežja.

Glavni sklep naše naloge je, da so mladinske izmenjave edinstvena ter zanimiva izkušnja. Seveda imajo tudi določene slabosti, ki jih moramo upoštevati, vendar prednosti zagotovo prevladajo.

Skozi pisanje svoje naloge smo zagotovo pridobili veliko novega znanja ter izboljšali svoje veščine, povezane s pisanjem naloge. Zavedamo se, da bi marsikaj lahko izboljšali, kot na primer ponovno izvedli raziskavo ter dokončno potrdili/zavrnilo zadnjo hipotezo. V kolikor bi raziskavo ponovili, bi se osredotočili tudi na razliko, za kakšne izmenjave so pogostejše odločajo najstniki ter za kakšne odrasli, saj nas zanima ali je tu kakšna razlika. Domnevamo, da se najstniki odločajo predvsem za krajše, odrasli pa tudi za daljše (šolanje v tujini, prostovoljstvo). Kljub temu smo s svojim delom zadovoljni, saj smo vanj vložili dosti časa ter truda.

5. Viri in literatura

Socialno vključevanje [online]. 2019. Movit. [Citirano 15. 05. 2020]. Dostopno na naslovu: <<http://www.movit.si/erasmus-mladi-v-akciji/pomembneznacilnostiprograma/socialno-vkljucjevanje/>>

Youth exchange [online]. 2018. Center for intercultural dialogue. [Citirano 15. 05. 2020]. Dostopno na naslovu: <<https://cid.mk/2018/07/26/youth-exchange-finding-yourself/>>

To so države, kamor slovenski študentje najraje zahajajo [online]. 2020. Žurnal 24. [Citirano 15. 05. 2020] Dostopno na naslovu: <<https://www.zurnal24.si/slovenija/to-so-drzave-kamor-slovenski-studenti-najpogosteje-zaidejo-339873>>

Ključni ukrep 1 - Učna mobilnost posameznikov - Mladinske izmenjave [online]. 2019. Movit. [Citirano 15. 05. 2020]. Dostopno na naslovu: <<http://www.movit.si/erasmus-mladi-v-akciji/mladinske-izmenjave/>>

Ko se zavedaš, da te ob koncu fakultete služba ne bo čakala: 'Z izmenjavo sem odrasla.' [online]. 2017. 24 ur. [Citirano 15. 05. 2020]. Dostopno na naslovu: <<https://www.24ur.com/novice/gospodarstvo/ko-se-zavedas-da-te-ob-koncu-fakultete-sluzba-ne-bo-cakala-z-izmenjavo-sem-odrasla.html>>

International cultural youth exchange: Our history. First ICYE group, 1949 [online]. 2012. [Citirano 15. 05. 2020]. Dostopno na naslovu: <<https://www.icye.org/our-history/>>. (zgodovina pa iz tuki je tud slika pr zgodovini

Izmenjava Scheinfeld [online]. 2013. GESS Trbovlje. [Citirano 15. 05. 2020]. Dostopno na naslovu: <<http://www.gess.si/aktivnosti/projekti-in-izmenjave/izmenjava-scheinfeld/>>. (Scheinfeld teorija)

Rankwell Euroweek [online]. 2019. GESS Trbovlje. [Citirano 15. 05. 2020]. Dostopno na naslovu: <<http://www.gess.si/novica/sola/rankweil-euroweek-2019/>>.

Youth slams against radicalization [online]. 2019. MC Celje. [Citirano 15. 05. 2020]. Dostopno na naslovu: <https://www.mc-celje.si/f/docs/Mladinska_izmenjava_Youth_SLAMs_against_Youth_slam_book_FINAL.pdf>.

Mladi zmaji [online]. 2020. Mladi zmaji. [Citirano 15. 05. 2020]. Dostopno na naslovu: <<https://www.mladizmaji.si/>>.

Ker smo drugačni 2018 [online]. 2018. MC Trbovlje. [Citirano 15. 05. 2020]. Dostopno na naslovu: <<http://mct.si/sl/project/ker-smo-drugacni-2018/>>.

Mladi iz Hrastnika, upajte si! [online]. 2017. Kum 24. [Citirano 15. 05. 2020]. Dostopno na naslovu: <<http://kum24.si/clanek/novice/58da31047d39e/mladi-iz-hrastnika-upajte-si>>.

Časopis zine in videi izmenjave HeartArt [online]. 2016. MCZOS. [Citirano 15. 05. 2020]. Dostopno na naslovu: <<https://www.mczos.si/2016/07/casopis-zine-in-videji-izmenjave-heartart/>>.

...da so ulico v Trbovljah poimenovali po francoski občini Sallaumines? [online]. 2013. Rodna gruda. [Citirano 15. 05. 2020]. Dostopno na naslovu: <https://www.rodnagruda.si/ali_ste_vedeli/2013040314071233/>.

Evalvacija učinkov programa Erasmus na visoko šolstvo v Sloveniji [online]. 2013. Cnepius. [Citirano 15. 05. 2020]. Dostopno na naslovu: <<https://www.cnepius.si/wp-content/uploads/2014/02/Evalvacija-ucinkov-programa-Eramus.pdf>>

Mednarodna mladinska izmenjava "cyberstyler" (wiesbaden, nemčija, 9. – 17. december 2017) [online]. 2017. Mladi zmaji. [Citirano 15. 05. 2020]. Dostopno na naslovu: <<https://www.mladizmaji.si/2017/11/08/mednarodna-mladinska-izmenjava-cyberstyler/>>.

5.1 Viri grafov

Cupar, Tina. Ocena vpliva mednarodnih aktivnosti na posamezne odnose in stališča, Slovenija. [online]. 2017. [Citirano 15. 05. 2020]. Dostopno na naslovu:

<https://www.mreza-mama.si/wp-content/uploads/2017/05/Boost-nacionalno-poro%C4%8Dilo-Slovenija_final.pdf>

Cnepius. Kako se akademskemu osebu priznava delo s tujimi študenti [online]. 2013. [Citirano 15. 05. 2020] Dostopno na naslovu: <https://www.cnepius.si/wp-content/uploads/2014/02/Evalvacijska-studija-vpliva-na-visoko-solstvo_web.pdf>

6. Priloge

6.1 Anketa

Dostopna na: <https://www.1ka.si/a/268574>

(Če pri prvem vprašanju odgovorimo z »DA« se nam pokažejo dodatna vprašanja, namenjena le anketirancem, ki so se izmenjav že udeležili.)

6.2 Intervju s Katarino Nučič

1. Koliko mladinskih izmenjav organizira MCT letno?

- V letih 2016-2019 je MCT gostil 20 mladinskih izmenjav, ki so jih načrtovali, organizirali in izvedli mladi iz Trbovelj, s podporo mladinskih delavcev MCT, torej v povprečju 5 na leto. Mladinske izmenjave, ki so zajete v številu so izključno gostiteljske mladinske izmenjave v okviru programa ERASMUS+, kar pomeni, da so mladi s podporo mladinskih delavcev načrtovane projekte izmenjav prijavili na razpis programa E+ in uspeli zanje pridobiti evropska sredstva.

Poleg mladinskih izmenjav pa je MCT izjemno aktiven tudi v drugih akcijah programa – učne mobilnosti za mladinske delavce (treninki, seminarji), transnacionalne mladinske pobude, strateška partnerstva, evropsko prostovoljstvo (prej Evropska prostovoljska služba, od leta 2018 program Evropska solidarnostna enota).

Poleg gostiteljstva, je MCT redno tudi partner v projektih izmenjav in ostalih mobilnosti, ki jih organizirajo organizacije v drugih državah. Na ta način dobijo mladi iz Trbovelj priložnost, da se v okviru teh projektov odpravijo po učno izkušnjo v tujino.

2. Ali so programi izmenjav različni ali precej podobni?

- Programi sledijo ciljem programa ERASMUS + in so si zato v nekaterih temeljih enaki (sledenje učnim učinkom, aktivno sodelovanje mladih od načrtovanja do izvedbe, refleksija in evalvacija). Kljub temu so tematike precej različne. Kompetence, ki jih pri tem razvijajo mladi, so odvisne od teme in metodologije izvedbe aktivnosti. Tematika in metodologija sta v večini odvisni od potreb mladih, ki aktivno pristopijo k načrtovanju. Celotna izmenjava tako nagovarja potrebe mladih udeležencev, kot tudi potrebe lokalnih okolji iz katerih mladi prihajajo.

Skozi leta so mladi spoznavali teme strpnosti, razumevanja, kulturne dediščine, podjetništva, inkluzije idr. Metodologije, ki so bile uporabljene za spoznavanje teh tematika pa so bile npr. gledališče, ples, multimedija, glasba, novinarstvo, poezija idr.

3. Kaj je po vašem mnenju bistven cilj mladinskih izmenjav?

- Mladinske izmenjave pomenijo pridobivanje in ozaveščanje učnih izkušenj na neformalen in priložnosten način, v okviru mladinskega dela. Mladi na ta način spoznavajo družbeno aktualne teme na medvrstniški ravni in v medkulturnem okolju. Na ta način še bolj okrepijo zavedanje, da imajo mladi v različnih okoljih pravzaprav zelo podobne potrebe in se soočajo s podobnimi strahovi ali izzivi. Na ta način krepijo solidarnost in razumevanje med vrstniki in med različnimi kulturami.

4. Med seboj se lahko razlikujejo tudi teme izmenjav, mladi se prijavljajo na razpise, ki že določajo vsebino oziroma temo izmenjave. Katere vsebine po vašem mnenju mlade pritegnejo najbolj?

- Tiste, ki nagovarjajo njihove potrebe. Zato v MCT med prioritete našega delovanja postavljamo aktivno sodelovanje mladih od načrtovanja do izvedbe. Kadar so mladi aktivni soustvarjalci družbenega dogajanja, ali zgolj aktivnosti, projektov in (ali) programov takrat so zavzeti in zainteresirani za sodelovanje. Torej kadar imajo mladi priložnost, da jih poslušamo in tudi slišimo, takrat stopajo skozi življenje odgovorno, avtonomno, s pripravljenostjo na odprti dialog in z željo po učenju in razvoju. Torej zaključek na vprašanje, kolikor mladih, toliko je lahko zanje zanimivih tematik za obravnavo.

(RAZLAGA: mladi izrazijo potrebo ali dajo pobudo, nato s podporo mladinskih delavcev načrtujejo, organizirajo in nato izvedejo projekt – to pomeni, da so mesta gostiteljskih izmenjav pravzaprav že zasedena v času načrtovanja le te, tako da razpisov o prostih mestih pravzaprav ne delamo. Drugače pa je pri izmenjavah, ki se dogajajo izven MCT, ko je MCT zgolj partner v projektu. Takrat so zanimivejše tiste, ki se obravnavajo aktualne teme ter uporabljajo orodja, ki so mladim zanimiva – gledališče, multimedijška orodja)

5. Mladinske izmenjave imajo tako prednosti kot tudi slabosti. Se vam zdi da prevladujejo prednosti in pozitivne izkušnje ali slabosti in negativne izkušnje?

- Kot izkušena mladinska delavka, slabosti ne zaznavam. Program omogoča izjemno široke možnosti za razvoj praktično vseh osem ključnih kompetenc vseživljenjskega učenja, na mladim zanimiv način. Je pa pri kakovosti izvedbe vsekakor izjemno pomembna visoka stopnja profesionalnosti mladinskih delavcev in organizacije ter zelo dobro poznavanje načel in vrednot mladinskega dela.

6. Kdo je po vašem mnenju primeren udeleženec za mladinsko izmenjavo?

- Mladinske izmenjave so namenjene vsem mladim v starosti 13 – 30 let. Program ERASMUS+ še posebej spodbuja udeležbo tistih, ki zaradi različnih okoliščin takšnih izkušenj ne morejo pridobiti kje drugje.

7. Ena izmed mladinskih izmenjav, ki jo je MCT gostil, je bila mednarodna mladinska izmenjava z naslovom »ker smo drugačni« v kateri sta kot partnerja sodelovala:

- Udruženje gradjana »Stopama pobednika« Lazarevac (Srbija),
- SOU Goce Delcev iz Valandovega (Makedonija).

A) Kakšni so bili vtisi udeležencev v tej izmenjavi?

- Vtisi srbskih in makedonskih udeležencev so bili izjemno pozitivni. V Sloveniji je mladinsko delo dobro razvito, občina Trbovlje zaradi razvoja

MCT skozi leta, izstopa po kakovostnem mladinskem delu v nacionalnem merilu. Razlog za to so tudi odlični prostorski pogoji, ki jih je MCT realiziral v letu 2011 s pomočjo sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in občine Trbovlje. V Srbiji in Makedoniji takšnih pogojev nimajo, niti nimajo tako razvitega mladinskega dela. To je pustilo izjemen vtis na udeležence. Živeti in se učiti na njim prijazen način v prostorih, ki spodbujajo kreativnost mladih, je pustilo velik pečat.

B) Katere so bile po vašem mnenju prednosti in pozitivne izkušnje te izmenjave?

- *Mladi so z udeležbo v projektu dobili prvo mednarodno in medkulturno učno izkušnjo. S sodelovanjem v nacionalno mešanih skupinah so na tematskih delavnicah okrepili 8 ključnih kompetenc, spoznali dve novi kulturi in jezika. Ugotovili so, da se lahko učijo tudi na neformalen, izkustven in zabaven način preko aktivnosti, ki so izhajale iz njihovih želja, potreb in zanimanj. Postali so bolj samostojni in samozavestni, saj so ugotovili, da se vrstniki v drugih državah soočajo z enakimi vsakodnevnimi izzivi. Imeli so možnost odločanja v skupinah, s čimer so se naučili argumentiranja in prevzemanja odgovornosti za svoje odločitve. Spoznali so, da delo v skupini ne pomeni, da eden odloča, drugi pa slepo sledijo, temveč so se ob tem naučili tudi aktivnega medsebojnega poslušanja in izražanja svojega mnenja. Postali so strpnejši drug do drugega, do drugačnosti in drugih kultur. Slovenska ekipa je razvila tudi izjemen čut za odgovornost, saj so se zaradi vpetosti v projekt od samega začetka čutili odgovorne, da primerno sprejmejo vrstnike, jim razkažejo mesto, jim pokažejo svoje šole, jih predstavijo vrstnikom, sami poznajo vse podrobnosti glede urnika in poteka ter se izkažejo kot dobri gostitelji.*

C) Katere pa morebitne slabosti in negativne izkušnje?

- /

8. Kolikšna je povprečna starost udeležencev?

- *Po pregledu poročil ugotovim, da je povprečna starost udeležencev tako gostiteljskih, kot pošiljajočih mladinskih izmenjav 23 let. Mladinske izmenjave so vedno organizirane tako, da targetirajo ožjo starostno skupino, da ne prihaja do prevelikih razlik. Primer – od 13 – 16, 17 – 24, 25 in več. V MCT prevladujejo izmenjave za starostno skupino 17 - 24.*

9. Se mladinskih izmenjav udeleži v povprečju več deklet ali fantov?

- *V povprečju je porazdelitev enakovredna. Zanimivo je, da morda v kakšni nacionalni ekipi prevladuje več deklet, pa jih je istočasno v drugi manj, kar skupaj vedno zagotavlja enakovredno porazdelitev.*

10. Se vam zdi, da so mladi dovolj seznanjeni z možnostmi udeležitve in z organizacijami, ki organizirajo mladinske izmenjave in kako bi jih lahko bolj seznanili?

- *Najboljši promotorji aktivnosti v mladinskem delu so mladi sami. Torej tisti, ki so se izmenjav udeležili, lahko najhitreje prepričajo še ostale in jih spodbudijo za sodelovanje. MCT je prostor kjer mladi začnejo svojo pustolovščino. To pomeni, da si želimo, da vsak mlad človek ve, da ko ima idejo, ko se mu zdi, da ni dovolj aktivnosti zanj, da le te morda niso prave, pristopi in nato s podporo mladinskih delavcev in s sodelovanjem sovrstnikov te ideje realizira. Kako še bolj informirati je vedno vprašanje. Kljub temu menim, da je odgovornost na obeh straneh. Tistega, ki*

informacijo širi in tistega, ki si informacijo želi. Tudi ta mora informacijo znati poiskati. Verjamem, da so mladi dovolj informirani, da pa morda zmanjka poguma, volje ali kaj tretjega, da informacije, ki pridejo do njih, nimajo vedno za posledico tudi aktivacijo.

6.3 Intervju z Jano Mlakar Adamič

Občini Trbovlje in Sallaumines sta pobrateni že od leta 1964 in sodelujeta pri mnogih dogodkih. Eden teh dogodkov bi bile lahko tudi mladinske izmenjave.

1. Koliko časa že potekajo mladinske izmenjave med občinama?

- *Mladinske izmenjave med občinama T. in S. so se začele leto dni po podpisu listine o pobratenju (1.6.1964), torej leta 1965.*

2. S kakšnimi nameni sta se občini sploh odločili za meddržavno mladinsko izmenjavo?

- *S protokolom o prijateljstvu sta se občini obvezali, da bosta »pospeševali izmenjavo izkušenj na področju kulture, umetnosti, gospodarstva in drugih dejavnosti v prid trajnega prijateljstva prebivalstva Sallauminesa in Trbovelj«.¹ Načrtovane so bile redne izmenjave, za programe so bili zadolženi predstavniki obeh občin.*

Najbolj se pobratenje dveh nekdanj rudarskih občin manifestirajo ravno prek mladinskih izmenjav, ki jih v veliki meri financira občina. Mladostniki preživljajo počitnice s prijatelji, spoznavajo nove in si ob tem širijo splošno obzorje. Angažirani so pri športnih aktivnostih in pri ogledih kulturnih znamenitosti

3. Kakšni so cilji oz. nameni izmenjave med pobratenima občinama?

- *»Ne pozabimo, da se je sodelovanje hitro uresničilo z mladimi in z izmenjavo delegacij. Danes se mladi obeh mest in obeh narodov bolje poznajo, skozi vsakoletne izmenjave se gradijo vezi in odnosi, ki omogočajo boljše razumevanje med ljudmi in prijateljstvo. To globoko čustvo je prisotno pri ljudeh v Sallauminu in v Trbovljah, v Franciji in v Jugoslaviji.« [Sallaumines Infos No5, maj 1980]. Pojasnilo citata: leto 1980 je zaznamovala smrt Josipa Broza Tita. Občina Sallaumines je sočustvovala z občino Trbovlje (zastave spuščene na pol droga) in v žalostnih okoliščinah ponovno potrdila globoko prijateljstvo med dvema rudarskima mestoma.*

4. Kot vsaka izmenjava pa ima najbrž tudi ta izmenjava prednosti in slabosti:

A) Katere bi bile prednosti?

- *Izkušnja mobilnosti, spoznavanje Evrope, spoznavanje druge kulture, gojenje medkulturnega dialoga v večnacionalni evropski skupnosti, sklepanje prijateljstev, samostojnost.*

B) Katere bi bile slabosti?

- *O slabostih niti organizatorji niti udeleženci izmenjav niso govorili. Bolj neprijetnost kot slabost bi lahko bilo, da so imeli spremljevalci skupin na teh potovanjih veliko odgovornost. Včasih je šlo tudi kaj narobe – zamujen vlak,*

¹ Protokol o prijateljstvu, arhiv občine Trbovlje.

ni bilo avtobusa, jezikovne prepreke ..., nihče pa ni imel slabih izkušenj z otroki.

4. Vtisi med posameznimi udeleženci so najverjetneje različni.

Se vtisi po izmenjavi med francosko in slovensko mladino razlikujejo po zadovoljnosti?

Imajo slovenski udeleženci v povprečju bolj pozitivne vtise kot francoski?

- *Oboji so imeli pozitivne izkušnje. Trboveljčane je tu in tam zmotila kakšna malenkost, npr. hrana, ki je niso bili navajeni ali pa se jim je zdelo, da kakšen ogled ni bil dovolj zanimiv. V prvih letih izmenjav je bilo nekaj težav pri druženju s francoskimi otroki, ker so bili ti bistveno mlajši. Na splošno pa prevladuje dober vtis. Odziv francoskih otrok mi je manj znan, iz drobcev je zaznati, da jih je fascinirala narava (kako zelo zelena je Slovenij). Objave v njihovem občinskem časopisu pa kažejo na pozitivne odzive.*

5. Kdo se lahko udeleži te izmenjave? Je kakšna omejitev oziroma pogoj, da se je lahko posameznik udeleži?

- *V prvih letih izmenjave je bil kriterij učni uspeh in spol. Leta 1965 (prva izmenjava) so potoval v Francijo samo fantje, naslednje leto samo dekleta. Kriteriji so se skozi leta spreminjali. Starost udeležencev izmenjav je (bila) med 11 in 15 let.*

6. Koliko mladih se udeleži letno mladinske izmenjave na francoski in slovenski strani?

- *Izmenjave otrok potekajo redno, zadnja leta vsako drugo leto, ko 10 otrok iz Sallauminesa obišče Slovenijo in 10 mladih Trboveljčanov Francijo.*

7. Kakšna je vsebina izmenjave?

- *Spoznavanje kraja gostiteljev, dežele, druženje in povezovanje otrok različnih narodnosti in kultur preko dogodkov in delavnic. Katere vsebine so se izvajale po posameznih letih oz. kako konkretno je bila videti počitniška izmenjava je opisano v knjigi Na isti valovni dolžini - Bratska in partnerska mesta občine Trbovlje. Natančne programe najbrž hranijo v MCT, ki francoski ekipi organizira preživljanje časa v Trbovljah.*

8. Katere dejavnosti mladi izvajajo med izmenjavo?

- *Ogledi znamenitosti in zanimivosti, različne delavnice. Več - Mladinski center Trbovlje*

9. Kje so slovenski gosti nastanjeni v Franciji in kje francoski v Sloveniji?

- *Različno, v različnih obdobjih. Več - Na isti valovni dolžini - Bratska in partnerska mesta občine Trbovlje.*